

DEBRECZEN

XVIII. évf. 242. sz.

Keletmagyarországi Napló

Ára: 12 fillér

**A pénzügyminiszter fontos kijelentései:
Nem lesz infláció, jön az új árszint, melyet feltétlenül tartanak,
ezt megelőzőleg pedig a munkabérek és fizetések bizonyos mérvű emelése**

A németek áttörték Moszkva külső erődövét

**Az éicsapatok 60 kilométerre közelítették meg Moszkvát — Timosenko tábornokot felváltotta a szovjet — Brit-szovjet együttműködés a Kaukázusban
Szibéria elleni japán támadás lehetőségéről ír egy olasz lap**

Nemcsak Kelet-Ukrajnában tart feltartóztatlanul a szövetséges erők előnyomulása, melyben a honvéd csapatok tevékeny és sikeres részt vesznek, hanem a front középső részén Moszkva irányában is nagy lendületet vett a német előretörés. Mint a német hadijelentés közli, Moszkva külső védelmi vonalát délnyugatról és nyugatról nagy szélességen áttörték a német csapatok és helyenként 60 kilométerre küzdötték előre magukat.

A szovjetre nézve nagyon változó a helyzet. Erre mutat az is, hogy a moszkvai front rész eddigi főparancsnokát, Timosenko tábornokot áthelyezték és helyét Zsukov tábornok foglalta el.

Délien a Krim félsziget bejáratánál ellentámadással kísérletezett a szovjet, de ezek a kísérletek sikertelenek maradtak. A Krim félsziget kulcsa változatlanul német kézben maradt.

A KAUKÁZUSBAN...

Londonban is nagyon borúlátóan nyilatkoznak a keleti arcvonalhelyzetéről. Sztalin bejelentette Angliának és az Egyesült Államoknak, hogy kénytelenek voltak a szovjet ipart átköltöztetni.

A National Zeitung stockholmi jelentése szerint a Szovjet közölte a brit kormánnyal, hogy egy esetleges északafrikai brit offenzíva nem volna említésreméltó segítség a szovjet számára a németekkel folytatott háborúban. Azt hiszik, hogy valószínűbb a Kaukázusban való együttműködés.

A Popolo di Roma lisszaboni kültudósítója idézi a londoni Daily Mail értesülését, amely szerint a szovjet azt ajánlotta Angliának, hogy teremtse meg új védelmi vonalát a Kaukázus környékén, mert Budjenni hadserege a Roszov—Kurszk—Charkov vonalat nem sokáig tudja tartani.

A TÁVOLKELETI HELYZETTEL

Kapcsolatban csak sajtóvéleményekről és nem hivatalos állásfoglalásokról érkezik hír. A tokiói sajtó megállapítja, hogy Japán gazdasági élete tengerzár esetén ugyan súlyos helyzetbe kerülne, de a hajóhad képes a blokádtáttörésre és a szükséges anyagok biztosítására. A Japan Times and Advertiser kiemeli Japánnak azt az elhatározását, hogy a béke érdekében fáradozzon. hozzáfűzi azonban, hogy fenyegetések által

Magyar jelentés

Az ukrajnai arcvonalon küzdő szövetséges erők ismét hátrább szorították az ellenséget és teljes tervszerűséggel folytatják hadműveleteiket. Az ellenséges légitervekenység ezen az arcvonalon érez-

hetően csökkent.

A honvéd seregtettek újabb előretöréssel mélyítik ki legutóbbi sikereiket és közelednek a Donec folyóhoz. (MTI)

nem engedi magát megfélemlíteni. Japán hatalmára támaszkodva várja a háborút vagy békét. Ha szükséges, Japán az Egyesült Államok ellen is harcolni fog érdekeiért.

A Resto del Carlino washingtoni tudósítója szerint Amerika és Japán között semmit sem enyhült a helyzet. A Washington News megerősíti, hogy a Csendes óceáni háború esélye egyáltalán nem csökkent, jól lehet a japán kormány hajlandó folytatni a tárgyalásokat az Egyesült Államokkal.

A lap megállapítja, hogy Tozso tábornok nemcsak a japán háborús pártiak vezére, hanem határozottan tengelybarát és ezért választotta munkatársul a külügyminiszteri székbe a németbarát Togot. Amerikában nem tartják kizártnak azt sem, hogy Tozso tábornok Szibéria ellen intéz támadást. Az angolszász és szovjet erőket most ugyanis teljesen leköti a hatalmas német támadás és így Japánnak kitűnő lehetősége van arra, hogy kihasználja a kínálkozó alkalmat. Ha Japán elérné a Vladivostok felé vezető utat, a Szovjet nem kaphat Amerikától segítséget és ez a szovjet ellenállás végét is jelentené.

A JAPÁN HAJÓHAD FŐPARANCSNOKA

nyilatkozott. A Corriere della Sera tokiói levelezője beszámol Koga altengernagynak, a kínai vizeken működő japán hajóhad új főparancsnokának első sajtónyilatkozatáról. Koga kijelentette, hogy a nemzetközi feszültség egyre nő és Japánnak épp ezért mindenáron be kell fejeznie a Kinával való viszályt Japánnak evégből latba kell vetnie minden segélyforrását, mert el van szánva arra, hogy győzelmesen fejezi be a harcot.

AZ AMERIKAI HADIANYAG-SZÁLLITMÁNYOK

A »Tokio Nisi Nisi« a következőket fűzi azokhoz a jelentésekhez, amelyek szerint a Szovjetunió és az Egyesült Államok között a kamaszokai kikötő és az oehoekseni part felhasználásáról szerző-

dés jött létre.

A szerződésről az a fontos körülmény tűnt ki, hogy az Egyesült Államok érdekelve vannak a Szovjetunió távolkeleti jelentősebb pontjain. Az már másodrendű kérdés, hogy az Egyesült Államok melyik szovjet kikötőket fogják felhasználni. Japán részről azonban igen nagy jelentőségű az, ha az amerikai hajókaravánok jövet és menet Japán északi vizein közlekednek.

A japán álláspont ismeretében érdekesnek tűnik fel az a washingtoni távirat, mely közli, hogy a Fehér ház jelentése szerint keddtől kezdve a Szovjetunióhoz szülő amerikai anyagszállítmányokat Archangeljszken át bonyolítják le.

ÖZÖNLENEK A BRIT LÉGIEGYSÉGEK A MALAJI ÁLLAMOKBA

Az Associated Press szerint London hivatalos köreiből hangoztatták, hogy Távol-Keleten a brit és szövetséges csapatösszevonások a legnagyobbak a Brit Birodalom eddigi történelmében. Amerikai hadirepülőgépekből álló brit légieregységek hónapok óta özönlenek a malajai államokba. Hogy milyen céllal, azt nem nehéz megfejtetni.

A NÉMET-TÖRÖK VISZONYRÓL

német illetékes helyen közlést adtak ki. Rámutatnak arra, hogy angol és amerikai oldalról ismételt híreket terjesztenek, hogy Németország állítólag veszélyezteti a török semlegességet. Így többek között a Daily Sketch azt állította, hogy Németország nyomást gyakorolt Törökországra, hogy ott is önkénteseket toborozhasson a keleti hadjárat céljára. A Wilhelmstrassen emlékeztetnek a nemrég kiadott közös német-török nyilatkozatra, amelyben megbélyegezték az ilyen állításokat, mert mint azt ezzel kapcsolatban hangsúlyozták éppen olyan ostoba híresztelések, mint azok a hírek, melyek a német-török viszony megromlásáról, illetve feszültségéről szólnak. Mindezek a híresztelések nyilván-

valóan abból a hiedelemből származnak, hogy az ilyen dajkamesék valamiképpen mégis befolyásolhatnák Törökországot és félrevezethetnék a valóságos helyzet tekintetében.

ROOSEVELT ELNÖK

títkára. Early útján hír szerint felkérte a kongresszus vezetőtagjait, hogy a semlegességi törvény második cikkelyét, amely tudvalevőleg megtiltja, hogy amerikai hajók a hadizónán befuthassanak, saját kezdeményezésből szüntessék meg. Az elnök hír szerint azt üzentte a képviselőknek, hogy hagyják a dolgokat annyira juttani, ahogy a kormány ezt elhatározta.

AZ USA ÉS ANGLIA

A Giornale d'Italia szerint a brit birodalom »felszámolása« az Egyesült Államok javára tovább folyik. A londoni Daily Express értesülése szerint az amerikai kormány kérte a londoni kormánytól, hogy az angol birodalom tengerészeti támaszpontjait Gibraltártól Singapureig helyezze az amerikai haderő ellenőrzése alá nemcsak a háború tartamára, hanem a jövőben is, ha Amerikának erre szüksége lenne.

A Daily Express szerint Washington nemrégiben azt kérte Londontól, bocsásson az Egyesült Államok részére hajóhad és repülőgéptámaszpontokat, de ne csak a háború tartamára, hanem azután is, mert az Egyesült Államoknak szükségük van ezekre a támaszpontokra.

IRAK DIPLOMÁCIAI SZAKITASA JAPÁNNAL

Mint Bagdadból jelentik, az iraki kormány elhatározta, hogy megszakítja diplomáciai kapcsolatát Japánnal.

A FINN KÜLÜGYMINISZTER

látogatást tesz Viipuriban, megtekintti a várost. A külügyminiszter erre az útra meghívta a finországi külföldi diplomáciai képviselők vezetőit is. Az Egyesült Államok követe is részt vesz az utazáson.

FONTOS TUDNIVALÓK

Megállapították a gyümölcsök legmagasabb árát és a traktorbér-szántás legmagasabb díját.

TÖKÉS FOTO
• PÜSPÖKI PALOTA •

2. OLDAL

A pénzügyminiszter költségvetési expozéja

Nagyarányú honvédelmi beruházások, a mezőgazdaság és ipar fejlesztése, a fogyasztás korlátozása, a hadikölcsön valorizációja — Infláció nem lesz, aki erre spekulál, keservesen csalódik

A képviselőház csütörtökön érdemleges ülést tartott, melyen Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter előterjesztette a költségvetést. A kormány tagjai valamennyien megjelentek az ülésen, a közellátási miniszter kivételével, aki gyengélkedik. A pénzügyminiszter másfélórás előadásban ismertette a költségvetést, amit nagy érdeklődéssel hallgattak. A hadikölcsön valorizációjáról szóló törvényjavaslat is a Ház elé került.

Tasnádi Nagy András elnök bejelentette, hogy a képviselőház hozzájárul a Kormányzóné Öfömméltóságának gyűjtési akciójához.

Mosonyi Kálmán nyilas képviselő indítványt jegyzett be az izraelita felekezethez való belépés tilalmáról.

Vita nélkül hozzájárult a Ház a miniszterelnök előterjesztéséhez a honvédségnek az ország határain túl való alkalmazása ügyében.

Boezonádi Szabó Imre annak kimondását kérte, hogy a Ház állítsa helyre tagjai és választott képviselői járandóságát az 1927. évi mértékre. A Ház elfogadta a javaslatot és az illetményemelés 1941 február 1-i hatályval történik.

A pénzügyminiszter nagy beszéde

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter nagy érdeklődés mellett kezdte meg beszédét, melynek elején a honvédekről emlékezett meg, akik távoli harcokban dicsőséget dicsőségre halmoznak és lehetővé teszik, hogy itt békés munka folyjék. Isten áldását kérte harcra való honvédeinkre.

A költségvetésről szólva rámutatott arra, hogy az 1942. évi költségvetésben már benne foglaltatnak a visszacsatolt Kelet-Magyarország és Erdély is, de nem foglaltatik benne a Bácska, mert ott a katonai közigazgatás csak augusztus 15-én szűnt meg, amikor a költségvetés összeállításának munkája már javában folyt. Nincs benne a költségvetésben az a kiadási többlet sem, amely a honvédség kiadásánál, a honvédség felszerelésénél jelentkezik. Erről külön gondoskodnak. A költségvetésben kívül kezelik a nemzeti beruházási alapot, amely előírás szerint folytatja működését. A költségvetés deficitje az 1941. évben 48 millió pengő volt, most pedig 174 millió. Az 1941. évi költségvetés egészen más területre vonatkozott, mint az 1942-ös. A régi költségvetés 114.000 négyzetkilométeres Magyarországra szólt, az új pedig a 161.000 négyzetkilométerre szól. Az állami adósságok szeptember végén 3145 milliót tettek ki. A hét és fél milliárdra becsülhető nemzeti jövedelemnek tehát nem is egészen a fele az állami adósság.

A honvédség költségvetése lényegesen emelkedett és újabb terhet jelent a tisztviselői járandóságok és nyugdíjak csökkentésére vonatkozó rendelet hatályon kívül helyezése, a fizetések és családi pótlékok emelése. A költségvetésbe nem vették be a hadikölcsön valorizációjának költségeit. Az általános valorizációs kulcs alóli kivételt tettek az egészen kis jegyzőkhöz és a felértékelési kulcsot itt tíz százalékban állapították meg.

A hadikölcsön támogatási akció nem szűnik meg, csak újabb segítyeket nem állapítanak meg. A zsidókérdést is érinti a hadikölcsön valorizációs javaslata, mert az 5000 pengő felüli hadikölcsönjegyzőktől megköveteli, hogy származásukat igazolják. Zsidó hadikölcsön tulajdonos részére 5000 pengőnél nagyobb értékű hadikölcsönkötvény nem szolgáltatható ki. Az ezenfelüli hadikölcsönkötvények a zsidó kivándorlási alapra fordítandók.

A törvényjavaslat alkotásánál az a szempont vezette a kormányt, hogy az eljárás könnyen lefolytatható legyen, a méltányosság és a szociális elbánás figyelembevételével. Több mint

400.000 hadikölcsönjegyző ügyével kell foglalkozni. A valorizáció terhe évi 15—17 millió, de az első költségvetési évben több a kis jegyzők kielégítése miatt.

Rámutatott a miniszter arra, hogy a felemelt adók nem teszik ki a nemzeti jövedelem nagyobb részét, mint a régi adók. Az adóemeléseknél tekintetbe vették, hogy a nyersanyaghiány, a fogyasztási korlátozás bevételei csökkenést okozott. Figyelembe vették viszont, hogy a lakosság nagyobb fizetőképességű.

Köszönetet mond a pénzügyminiszter az egész Ház előtt minden egyes adófizetőnek, mert az adófizetési készség jó. Ez azt bizonyítja, hogy az adófizetők is érzik, hogy jó helyen van a pénzügk látnak például egy jól felszerelt hadsereget.

A költségvetés összeállításánál három szempont volt az irányadó: a honvédség további megerősítése, a szociális gondoskodás kiterjesztése és gazdasági életünk erőteljes fejlesztése, szervezése. A honvédség fejlesztése szempontjából a tavalyi 386 millióval szemben most 581 milliót irányoztak elő. Az elmúlt évben honvédelmi beruházásokra előirányzott ezermillió program 2824 millióra emelkedett. Ez ismét lényegesen bővül, mert a jövő költségvetésben 4500 millióra emelkedik.

A szociális gondoskodásokra előirányzott tavalyi 130 millióval szemben most 210 milliót irányoztak elő. A munkaadalmak teremtésére 520 milliót, a beruházásokkal együtt ezen a téren 800 millió pengőt érnek el. A földművelésügyi miniszter elkészítette a javaslatot a föld termő területek minőségi és mennyiségi fokozására. Elkészült a mezőgazdaság fejlesztendő munkaterve. Amíg ez a törvényjavaslat törvényvé válik, a költségvetésben gondoskodnak a fedezetről. A tavalyi 53 millióval szemben már 156 millióra emelkedik az összeg. Ilyen nagy összeg Magyarországon földművelésügyi célokra még nem szerepelt a költségvetés keretében.

A mezőgazdasági szaktudás fejlesztésére 20 milliót irányoztak elő. A termő területek növelésére, talajjavításokra, öntözésre, csatornázásra, ármentesítésre stb. 28,5 millió pengő az előirányzat. A Duna—Tisza-csatorna előkészítő munkálatait folytatják. Ez a csatorna a tervek szerint 20 évig belül elkészül. Előkészítés alatt áll a növénytermelési terv is. Az állattenyésztési alapot egymillióról ötmillióra emelték. Birtokpolitikai célokra tízmilliót irányoztak elő az évi 4,5 millió pengővel szemben.

Az iparfejlesztési törvény a pénzügyminiszter szerint nem gondoskodik az ipar tervezett fejlesztéséről és ezért rövidesen új törvényjavaslat kerül a Ház elé. Az ipart támogatói fogják, de az ipar részéről kielézettségeket várnak és azokat elő is fogják írni. Addig is, míg az új törvény meglesz, meglévő vállalatokat bővítenek és ahol a szükség kívánja, új vállalatokat alakítanak. A bauxittermelés terén is új vállalatok alakulnak, a meglévők kibővülnek. Lényegesen bővítik az állami gépgyárakat és a honvédelmi jellegű vállalatokat. A bővítéseknek az ipari decentralizáció elvét tartják szem előtt.

Elősegítik a műanyagok és pótlanyagok előállítását. Északkelet-Magyarország erőműtelepeit megépítik, fokozzák az ásványolajtermelést és mindent elkövetnek új centrális felállítáására és kibővítésére érdekében. A közlekedés terén is nagy munka vár. Hídkra 57 millió pengőt irányoztak elő. A Székelyföld bekapcsolására és közlekedés beszerzésére 108 millió pengőt vettek fel. A Székelyföldnek 100 új mozdonyt készítenek.

A repülőgépek és terek céljára 10,5 millió pengőt irányoztak elő. Három

új tengerjáró hajót építenek

A fogyasztás korlátozásáról szólva kijelentette a miniszter, hogy fogyasztáskorlátozás mindenütt van, és így lenne ez akkor is, ha az 1940. évi rossz termés utóhatásait nem éreznék.

— Le kell szállítani az igényeket, takarékoskodni kell. Aki már igényelt lezállította, annak köszönetet mond.

— Ne üljön fel a közönség mindenféle tendenciájú híreszteléseknek és viselje fejelemzetten azt a lemondást, azt a többé-kevésbé kényelmetlenséget, amit viselni kell. Ez helynyúrák az egyn életébe, de más országban ez még fokozottabb mértékben történik. Ha csodáljuk katonáink vitéségét — mondta —, legyünk mi is méltók hozzájuk. Mindnyájan tudjuk, hogy sokkal jobb itthon, mint

Nem lesz infláció

A hitelkérdésről is beszélt a pénzügyminiszter és megállapította, hogy az 1920-as évek inflációja és a mai helyzet között nagy a különbség. Tény az, hogy az emberek meg vannak ijedve, tehát a törvényhozóknak kötelessége, hogy megnyugtassák őket. Ez nem pártkérdés. Szamba kell venni, hogy hazánk területe a visszacsatolásokkal lényegesen növekedett és ma rendelkezünk a háború finanszírozásának kipróbált módszerével. A nemzet ma erős és öntudatos. Forradalmaktól tartani nem kell. Infláció nem lesz, aki erre spekulál, az keservesen csalódik.

Felhívta beszédében a miniszter a közönség figyelmét még arra, hogy legyen fegyelmet, ne kövessen el ész nélkül bevásárlásokat. A közönség kezében levő vásárló erőt le kell kötni a köz szolgálatára.

Tőzsdai rendszabályok

A tőzsde ügyéről kijelentette a miniszter, hogy komoly rendszabályokat fog hozni, mert többször rámutatott módokra és eszközökre, melyek a köz szempontjából szükségesek a tőzsde életében, de

5-10 százalékkal valorizálják a hadikölcsönkötvényeket

A hadikölcsönöket új kötvényekre cserélik ki, melyek 3 százalékos kamatozás mellett 10—40 év alatt kerülnek beváltásra

Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter tegnap a képviselőházban bejelentette a törvényjavaslatot, amely az állam teherbíró képességének figyelembevételével a lehetőség határáig segítségére siet azoknak, akik a világháború folyamán a haza iránti kötelességüket hadikölcsönjegyzéssel is teljesítették.

Ismeretes, hogy a kormány a hadikölcsönök valorizációjának előkészítése érdekében már korábban elrendelte a kötvények letébehelyezését. A visszatért területekkel együtt közel tízmilliárd korona névértékű hadikölcsönkötvényeket helyeztek a rendelkezés következtében letétbe, amelyekből most körülbelül 6,5 milliárd korona névértékű kötvény kerül valorizálásra. Valorizációban ugyanis nem részesülnek a közönséges jogi személyek, tehát a nem egyházi, közmívelődési, vagy közjótékonyossági tevékenységet kifejtő alapítványok és csak részlegesen valorizálják a zsidók hadikölcsönkötvényeit. A valorizációs kulcs 2000 korona névértéknél kisebb címleteknél tíz százalékkal emelkedik, egyébként pedig általánosságban öt százalék. Ilyen módon mintegy 400 millió pengőt fog kiténni a valorizált hadikölcsönkötvények összege.

A valorizált hadikölcsönöket új kötvényekre cserélik ki, amelyek 3 százalékos kamatozás mellett 10—40 év alatt kerülnek beváltásra.

A javaslat mindenekelőtt felelőlj a valorizálásra kerülő címleteket, melyek között található az 1914—18. években kibocsátott va-

Háry János

Páger Antal és Dayka Margit
AZ APOLLOBAN

A világhódító magyar obszto
csodálatos kalandjai
Zene: Kodály Zoltán.

Fox és Magyar Világhíradók!

kint, viseljük tehát büszkeséggel a szükségáldozatokat.

A mai autonómia keretében azonban ezt elintézni nem tudta. A Felvidéken és a Kárpátalján a piacerendezés befejeződött, mindent megtettek abban az irányban, hogy a pénzüzetek tartózkodjanak a nemzetgazdasági szempontból nem kívánatos hitelek nyújtásától.

A külföldi fizetőszközök forgalmának kérdésével kapcsolatban a miniszter bejelentette, hogy fontosnak tartja a német kezdeményezést, amely a kétoldalú kliring eljárást többoldalú kliring eljárásra kívánja kiterjeszteni.

Beszédét azzal végezte, hogy súlyos viszonyok súlyos áldozatokat követelnek s arra törekedett, hogy olyan állampénzügyi és közgazdasági tervet készítsen, amely szilárd alappal biztosítja a jövő pénzügyi és közgazdasági küzdelmeinek.

A pénzügyminiszter beszédét nagy tapsal fogadták. A Ház elnöke indítványozta, hogy napoljára el az ülést arra az időre, amikor a bizottságok befejezik a költségvetés tárgyát tárgyalását. Az indítványt elfogadták és az ülés déli 12 órakor véget ért.

lamményi hadikölcsön.

A továbbiakban megállapítja a javaslat, hogy kiknek van igénye a valorizációra. Eszerint átértékelésben részesülnek a természetes személyeknek, az egyházi, közmívelődési, vagy közjótékony tevékenységet kifejtő alapítványoknak és jogi személyeknek saját jegyzésű, vagy 1918 október előtt szerzett nosztrifikált kötvényeit. A saját jegyzéssel egy tekintet alá esik az a házastárs vagy egyenpességi rokon, aki a kötvényeket 1918 október 31 előtt szerezte meg.

Az átértékelés pengő értékre szóló, három százalékkal kamatozó államadóssági címletekre való kicserélés útján történik. Akinél hadikölcsönkötvénye ezer koronát meg nem halad azoknál az átértékelés kulcsa 100 koronánként tíz pengő, tíz évig belül törlesztendő kötvényekkel.

Akinél a hadikölcsönök összege 1000 koronánál több, de 2000 koronát meg nem halad meg, a kicserélés 100 pengő névértékű, 40 év alatt törlesztendő államadóssági címletben történik.

Ha a hadikölcsönök összege 2000

Vígcsinház mozgó

Ma utoljára
Csathó Kálmán kacagató
magyar vígjátéka:

Az új rokon

Fősz.: Perczel Zita, Gózon,
Turay Ida.

Rheumatikus fájdalmaknál

idegfájdalmaknál, fejfájásnál, ízületi és tagfájdalmaknál, valamint meghűléses betegségeknel gyorsan és biztosan hatnak a Togaltabletták. Orvosok ezrei ajánlják a Togal-t, tehát Ön is bizalommal vásárolhatja. Tegyen még ma egy kísérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatású Togal-t. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszerárban. P 1.60.

koronánál nagyobb, de 25.000 koronát meg nem halad, minden ezer koronás kötvényt 50 pengő névértékű, 40 év alatt törlesztendő államadóssági címletre kell kicserélni. Ahol a kötvények értéke 25.000 koronánál nagyobb, a kicserélés ugyanígy történik, de az ezer ko-

A pénzügyminiszter kijelentése új árszint kialakításáról, fenntartásáról és bizonyos mérvű fizetésemeléséről

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter expozíciójában szólott az árszintekről is és a következőket jelentette ki:

— Az árak emelkedését több körülmény idézte elő. A külföldi anyagok ára, szállítási költsége lényegesen emelkedett. A még nem szerezhető külföldi anyagok helyébe állítandó műanyagok előállításának költsége lényegesen drágább. Ez az árak emelkedésének egyik oka. A másik pedig, hogy a szociális, munkásvédelmi, munkásjóléti törvényeknek és rendelkezéseknek hatása az 1939 augusztusi árszintnél magasabbra emelkedett, de később jelentkezett. A harmadik ok: az akkori mezőgazdasági árszintnél tartóatlant volt. Az akkori világárszintnél nálunk se alakulhatott ki olyan árszint, amely a mezőgazdasági termelés érdekében megfelelt volna. Ezért árszabályozási intézkedéseiben tudatosan arra törekedett a kormány, hogy a jelenlegi európai viszonyokhoz alkalmazkodó új mezőgazdasági árszintet alakítsa ki.

— A mezőgazdasági árak megállapításakor már számoltunk a kialakítandó ipari árszint visszahatásaival — folytatta a miniszter —, viszont az ipari árak megállapításában ügyelünk a mezőgazdasági árakra az ipari árakra való befolyására. Végül megfelelő viszonyt teremtnünk egyfelől a munkabérek és a fizetések, másfelől a mezőgazdasági és ipari termények és termékek ára között. Ezt a munkát még ebben az esztendőben befejezzük és lezárjuk. Ezen módon kialakul a jelenlegi európai viszonyoknak megfelelő új magyar árszint és ha ez az organizmus egész lesz, azt minden eszközzel tartani fogjuk.

— Ezt a kialakítást megelőzi majd még a munkabérek és a fizetések bizonyos mérvű emelése. Ennek módjairól ma még nem tudok nyilatkozni, de a költségvetési tárgyalás folyamán részletes tájékoztatást adok róla. Egyet azonban eleve meg kell mondanom: a teljes áremelkedés nem vihető át a bérekre és a fizetésekre. Ez az az áldozat, amelyet nekünk viselnünk kell.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli:

A nehéz időjárási viszonyok ellenére a szovjet főváros külső védelmi vonalát az utóbbi napokban délnyugatról és nyugatról széles vonalban áttörték. Az élen támadó csapatok helyenként Moszkvától 60 kilométerre küzdöttek előre magukat.

Moszkvát a esütőtörök virradó éjszaka is robbant. és gyújtóbombákkal árasztottuk el.

Tengeraltjáróink négy elleneséges hajót süllyesztettek el összesen 32.000 tonna ürtartalommal. Eközben az Aurania 14.000 tonnás brit csapatbiztosító hajót kilőttük az egyik erősen biztosított és gyorsan haladó katonai hajókaravánból. Harci repülőgépeink uapal elsüllyesztettek egy 1500 tonnás gőzöst és bombákkal súlyosan megrongáltak egy nagy kereskedelmi

Helyzetkép Moszkvából

Tokió, október 23. A tokiói „Asahi Simbun” moszkvai tudósítója jelenti: A külföldi diplomaták eltávolítása Moszkvában nagy nyugtalanságot keltett a lakosság körében. A közlekedésben súlyos zavarok álltak be és a nagy veszélyre való tekintettel igen sok kereskedő bezárta üzletét, úgyhogy a hatóságok kénytelenek vol-

32 hatalmas autóbusszon menekült a szovjet kormány

Róma, október 23. (MTI.) A „Lavoro Fascista” értesítése szerint a szovjet főváros lakossága körében vak

hajót. Légi haderőnk éjszakai támadásai jó látási viszonyok mellett Birkenhead ellátási kikötő ellen irányultak. A hadifontosságú berendezésekben heves robbanások és tüzek keletkeztek. Más német harci repülőgépek telitalálatokat értek el Great Yarmouth kikötőterületén.

Az ellenség a esütőtörök virradó éjszaka robbant. és gyújtóbombákat dobott Nyugat-Németország különböző helységeire. A polgári lakosság esékely veszteségeket szenvedett. Csak jelentéktelen károk keletkeztek. A légvédelmi tüzéség három brit bombázót lelőtt.

A brit légi haderő október 15-től 21-ig 59 repülőgépet vesztett, míg ugyanezen időközben a Nagy-Britannia elleni harcban saját veszteségünk 8 repülőgép. (MTI.)

lak igen szigorú intézkedéseket hozni, hogy minden üzlet, étterem stb. fenntartása üzemelt. A diplomaták eltávolítása óta a lakosság ismét megkísérli, hogy elhagyja a várost — folytatja cikkét a japán tudósító. — Azok, akik Moszkvában maradtak, hosszú sorokban állanak az élelmiszerüzletek előtt. (MTI.)

rémületet keltett a diplomáciai képviselők eltávolítása. A lakosság mindenáron menekülni akar a városból.

Az élelmiszerüzletek előtt végtelen sorokban állanak az emberek, hogy hozzájuthassanak valamilyen csekély élelemhez. A hatóságok mindent elkövetnek, hogy elkerüljék az ellenállásra tüzeljék a népet. Az utcákon lázasan építik a torlaszokat.

A „Resto del Carlino” részletek közül a szovjet kormány meneküléséről. A lap szerint a szovjet kormány képviselői a legfontosabb iratokkal együtt 32 hatalmas autóbusszt és magángépkocsit töltöttek meg. Az út Samaráig — becslés szerint — öt napig tart. A londoni „Times” diplomáciai

Timosenkót elmozdították

Elfogott magasrangú szovjet tiszték

London, október 23. A Reuter iroda moszkvai jelentése szerint az arevonal közép szakaszának parancsnokává — beleértve a moszkvai arevonal szakaszát is — Zsukov tábornokot nevezték ki. Timosenko tábornagy más szolgálati beosztást kapott. (MTI.)

Berlin, október 23. Német csapatok foglyul ejtettek egy szovjet hadsereg több magasrangú tisztjét, köz-

Német illetékes közlés a franciaországi merényletekről

A francia nagykövét Ribbentropnál

Berlin, október 23. Pétaín francia államfő és Darlan miniszterelnök a német véderő tisztjei ellen a megszállt francia területen elkövetett merényletekkel kapcsolatban annak a felismeréséből indulnak ki — állapították meg esütőtörökön a Wilhelmstrassen a külföldi sajtó képviselői előtt —, hogy egy megszálló hadsereg az ilyen esetekben, különösen, ha azok szaporodnak, nem maradhat tétlen és a tetteket, ügynököknek, illetve idegen befolyások eszközeinek kell tekinteni.

Itteni politikai körökben idézik a londoni rövidhullámú adót, amely a német oldalról fogantatosított intézkedéssel kapcsolatos megállapította, hogy a francia-német kapcsolatokban most hirtelen szünet állott be. E tekintetben abból, hogy a diplomáciai kapcsolatok Németország és Franciaország között továbbra is fennállanak, itteni politikai körökben azt hiszik, hogy ez London részről elhangzott kijelentés bevallása annak a törekvésnek, hogy a német-francia kapcsolatokat valamilyen módon megzavarják.

A tettek tehát egy egészen határozott politikának az eszközei és ezzel a körülménnyel számolnak a tiszok ki-

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

vezetője jelenti lapjának hogy a moszkvai diplomáciai testület hosszú és fáradságos út után megérkezett Samarába.

tük egy szovjet tartalékos hadtest parancsnokát is.

Német gyalogosok a Kalinintól keletre fekvő haretér megszüntetése során az elmúlt napokban nagyszámú szétugrasztott szovjet katonát ejtettek foglyul. A fogoly csapatok átvizsgálása közben kiderült, hogy 1925 egy napon elfogott szovjet katonák közül 776, 14—16 éves serdülő közül, illetve 50—60 éves munkás polgárról volt. (MTI.)

választásánál is, akiknek az elkövetett gyilkosságokért bünhődniük kell, mivel olyan egyéneket vesznek elő, akik akár törvénytelen fegyverviselésért, akár röpíratok terjesztésért, vagy más tevékenység következtében bűnösök s akik magukat az ilyen eseményekért bizonyos mértékig azonosítják.

Mértékadó német körökben a helyzet jellemzésére hangsúlyozzák, hogy értelmiségi körökből származó büntársakról és felbujtókról lehet beszélni, akiknek már sok minden van rovásukon és beigazolhatóan azokkal a körökkel állanak összeköttetésben, amelyek a francia-német kapcsolatokat megzavarásából és az európai együttműködés megakadályozásából politikai üzletet csinálnak. (MTI.)

Ribbentrop esütőtörökön fogadta a Németországban tartózkodó De Brion francia nagykövétet.

ÚJABB MERÉNYLET

Berlin, október 23. Hivatalosan megerősítik, hogy Bordeauxban merényletet követtek el egy német katonatiszt ellen. Emiatt a merénylet miatt megtorlásul szintén 50 francia tuzsi lövettek agyon a német megszálló hatóságok.

Németország és Olaszország gazdasági együttműködése

Miről tárgyalt Funk miniszter Rómában

Róma, okt. 23. (Német TI) Funk dr. német birodalmi gazdasági miniszter olaszországi látogatása szerdán véget ért. Több napos római tartózkodás alatt Funk miniszter és Rieccardi olasz külkereskedelmi miniszter, akinek vendége volt a német gazdasági miniszter, beható megbeszéléseken megvitatták mindazokat a kérdéseket, amelyek a két ország gazdasági életét érdeklik.

Megállapíthatták, hogy Németország és Olaszország gazdasági együttműködése a két kormány által feltett szerződési alapon kiválóan működik és a tengely gaz-

dasági arevonala éppen olyan szilárd, mint katonai arevonala.

Német részről kifejezésre juttatták készségüket arra, hogy a már 1941 január 1 óta kötött alacsony német árat, amely az olaszországi átalakulás döntő tényezője, 1942 év végéig nem emelik fel. Olasz részről a Németországba irányuló olasz kivitelre vonatkozóan megfelelő rendszabályokat fognak tenni megállapodás útján teremtett alapon nyugvó ármegállapítás érdekében. Német részről ezenkívül megígérték egyes hadifontosságú termékeknek szállítását Olaszország részére. Ezzeljölég folytatják a már korábban megkezdett tanácskozásokat Európa jövő gazdasági kialakulásáról is. A két kormány vezetői minden pontban megegyeznek abban a tekintetben, hogy Európa gazdasági függetlenségének biztosítása céljából az európai gazdasági térség tervszerű irányítására van szükség. (MTI.)

New York, október 23. New Yorki hajózási körök szerint a világ legnagyobb tartályhajóját, a W. C. Teagle nevéű 9500 tonnás tartályhajót az Atlanti-óceánon egy hajókaravánból torpedóval kilőtték.

Ke nem lötyög, nem szűk, nem vág
A BOLLA által készített nadrág

Uriszabóság
Piac ucca 32.sz.
Telefon 31—46.

Ma WILLY FORST-nak

új, idei első lebilincselően érdekes, szép, zenéileg páratlan remekműve

Hungária
filmszínház

OPERA

Főszereplők: Willy Forst, Maria Holst, Dora Komar, Paul Hörbiger és Leo Slezak.

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!
Híradó!

4. OLDAL.

A megnagyobbodott ország három és egynegyed mil.árdos költségvetése

Az 1942. évre egybeállított állami költségvetés magában foglalja a visszacsatolt keleti és erdélyi országrész szükségleteit is, de nem tartalmazza a visszafoglalt délvidéki terület előirányzatát, mert a visszafoglalt terület 1941. augusztus közepéig katonai közigazgatás alatt állott és azok az adatok, amelyek alapján a kiadásoknak és bevételeknek ezekre a területekre eső előirányzata megállapítható, még nem állnak rendelkezésre.

Az 1941. április 10. előtti államterületre vonatkozó költségvetés végösszege a következők:

I. Állami közigazgatás

	millió P
Összes kiadás	2.202,3
Összes bevétel	2.060,5
Hiany	141,8

II. Állami üzemek

Összes kiadás	1.054
Összes bevétel	1.022
Hiany	32

III. Együtt

Összes kiadás	3.256,3
Összes bevétel	3.082,5
Hiany	173,8

A visszacsatolt keleti és erdélyi országrészre megállapított 1941. évi kiadásokat és bevételeket is számításba véve és az 1942. évi előirányzattal összehasonlítva, az állami közigazgatásnál a kiadás 433,8 millió pengővel, a bevétel 512 millió pengővel, az állami üzemeknél a kiadás 164,5 millió pengővel, a bevétel 225,4 millió pengővel, végeredményben pedig az összes állami kiadás 598,3 millió pengővel és a bevétel 737,4 millió pengővel emelkedik.

Az összehasonlítás eredményeként az 1941. évre megállapított és a keleti és erdélyi országrész szükségleteit is magában foglaló költségvetéssel szemben a hiány 312,9 millió pengőről az 1942. évben 173,8 millió pengőre csökkent.

Az összehasonlítás a továbbiakban az 1941. évi költségvetéssel történik.

AZ ÁLLAMI KÖZIGAZGATÁS KIADÁSAI

Az állami közigazgatás kiadásainak főcsoportja az 1941. évre megállapított költségvetéssel szemben a következőképpen alakulnak:

Személyi járandóságok 1941. évre megállapított költségvetés: 451,3, 1942. évi előirányzat 667.— millió pengő, többlet 215,7 millió pengő. Nyugellátások 1941. évre megállapított költségvetés: 173,3, 1942. évi előirányzat: 232,2 millió pengő, többlet 58,9 millió pengő. Hozzájárulás az önkormányzatok alkalmazottainak és nyugdíjasainak járandóságaihoz 1941. évre megállapított költségvetés: 70.—, 1942. évi előirányzat: 102,6 millió pengő, többlet 32,6 millió pengő. Dologi és átmeneti kiadások 1941. évre megállapított költségvetés: 540,5, 1942. évi előirányzat: 885,8 millió pengő, többlet 345,3 millió pengő. Állami adósságok 1941. évre megállapított költségvetés 103,4, 1942. évi előirányzat 180,4 millió pengő, többlet 77,0. Beruházások 1941. évre megállapított költségvetés: 40,6, 1942. évi előirányzat 134,3 millió pengő, többlet 93,7 millió pengő. Összesen: 1941. évre megállapított költségvetés 1379,1 millió pengő, 1942. évi előirányzat 2202,3 millió pengő, többlet 823,2 millió pengő.

31.322 FŐVEL EMELKEDIK AZ ÁLLAMI ALKALMAZOTTAK LÉTSZÁMA

Az alkalmazottak létszáma az állami közigazgatásnál — főleg a keleti és erdélyi országrész visszacsatolása folytán — 31.382 fővel emelkedik.

A személyi járandóságok, a létszámenemelés felül, az illetménycsökkentő rendelkezések hatályon kívül helyezése és a fizetéseknek, valamint a családi pótlékoknak felemelése folytán 215,7 millió pengővel emelkednek.

10.081 FŐVEL TÖBBEN KAPNAK NYUGELLÁTÁST

A nyugellátások előirányzatának 58,9 millió pengős emelkedését — főleg a visszacsatolt területekről átvett nyugdíjak következtében — az el-

lőirányzatban részeseülők létszámának 10.081 fővel történő növekedése, valamint az ellátási díjakat csökkentő rendelkezéseknek hatályon kívül helyezése idézi elő.

Az önkormányzatok alkalmazottainak és nyugdíjasainak járandóságaihoz adott hozzájárulások 32,6 millió pengővel emelkednek a keleti és erdélyi országrész visszacsatolása, továbbá a fizetések, családi pótlékok és ellátási díjak fentebb már említett felemelése következtében.

A dologi és átmeneti kiadásoknál mutatózó 345,3 millió pengős többlet jelentős részét a visszacsatolt keleti és erdélyi egyházzrész szükséglete teszi.

Az állami adósságok előirányzata a költségvetési év folyamán felvett, illetőleg elvállalt kölcsönök szolgáltatata folytán 77 millió pengővel emelkedik.

BERUHÁZÁSOKRA 134,3 MILLIÓ PENGŐ

A beruházások előirányzata 93,7 millió pengővel nagyobb. Az emelkedés főként a vízrendezésre felvett összegek, az út- és repülőtéri hálózat kiépítésénél, az állami bányák üzemének fejlesztésénél és a honvédség beruházásainál érvényesül.

1.065,4 MILLIÓ PENGŐT IRÁNYOZNAK ELŐ ADÓBEVÉTELEKRE

A bevételek irányszáma az előző költségvetésben megállapított összeggel szemben 715,5 millió pengővel magasabb.

Egyenes adóknál előirányzat 1942-re 476 millió, forgalmi adók 391,6 millió, illetékek 191 millió, fogyasztási adók 197,8, szeszegedárúság 190 millió, vám jövedék 62,7, dohányjövődék 280,5, sójövődék 35,4, szacharin és oszt. sorsajáték 4,4, tárcabevételek 231 millió, összesen 2060,5 millió. Minden rovat lényegesen magasabb összeget tüntet fel mint a megelőző években az ország megnagyobbodása következtében.

Az egyenes adók előirányzata 134 millió pengővel haladja meg az előző évre számításba vett összeget.

Az egyenes adók keretében irányoztatott elő a hadfelszerelési adóból várható 66,7 millió pengő bevétel.

AZ ÁLLAMI ÜZEMEK KIADÁSAI

A megnagyobbodott országterület, a fokozott foglalkoztatás befolyásolja az állami üzemek forgalmának alakulását, ami a kiadások és bevételek emelkedésben jut kifejezésre. Végeredményben a kiadások növekedése 17,9 millió pengővel haladja meg a bevételeket, ami teljes egészében a beruházási kiadások emelkedésére vezethető vissza.

A feleslegek — az egyes üzemeket terhelő nyugellátások figyelembevételével — a következők: a posta, távírda feleslege 27,826.000, a kőszénbányászat feleslege 386.000, az állami erdőgazdasági birtokok feleslege 3.188.000, az állami mezőgazdasági birtokok feleslege 1.027.000, a selyemtenyésztés feleslege 15.000, a postatakarékpénztár feleslege 535.000, felesleg összesen 32.975.000 P, ezzel szemben az áll. vasutak hiánya 64.984.000 P, végeredményben tehát a hiány 32.009.000 P. Az előirányzott hiány mérlegelésénél azonban figyelembe kell venni, hogy az üzemek kiadásai előirányzatából 136,9 millió pengő a beruházás.

Az üzemi alkalmazottainak létszáma — főleg a területnagyságok következtében — 15.307 fővel emelkedik.

A beruházások előirányzata 93,2 millió pengővel emelkedést mutat, amely főleg az államvasutak, valamint a posta, távírda és távbeszélőnél érvényesül.

AZ ÁLLAMI ALKALMAZOTTAK LÉTSZÁMA 200.511, A NYUGDÍJASOKÉ 175.519

A magyar állam 1942. évi költségvetésének sommázatához Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter általános indokolást csatolt. Az indokolás feltünteti a tényleges szolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak létszámát, amely az 1942. évi állami költségvetésben a következő:

Tényleges szolgálatban álló tisztviselők: az állami közigazgatásnál 129.129, az állami üzemeknél 71.382, összesen 200.511.

Allandó munkások létszáma: az állami közigazgatásnál 8697, az állami üzemeknél 58.605, összesen 67.302.

Nyugdíjasok, özvegyek és árvák létszáma: az állami közigazgatásnál 90.464, az állami üzemeknél 85.055, összesen 175.519.

Februárra teljesen elkészül a debreceni mezőgazdasági középiskola

Farkas Elemér igazgató személyében kiváló pedagógust neveztek ki az intézet élére

A földművelésügyi miniszter október 15-ével a debreceni Közép-földi Gazdasági Szakiskola élére igazgatóul kinevezte Farkas Elemér sárospataki gazdasági iskolai igazgatót, aki országosnevű kiváló szakpedagógus és kinevezése nagy nyeresége a debreceni mezőgazdasági szakoktatásnak.

Farkas Elemér igazgató az intézet igazgatói irodájában fogadta a „Debreceen” munkatársát. Arra vonatkozólag, hogy az iskola mikor költözik át a Böszörményi úti új épületbe, a következőket mondta:

— Az új gazdasági iskolaépület januárra, vagy legkésőbb február-ra teljesen befejezést nyer és lehetővé válik, hogy átköltözzünk. Én azonban nem vagyok híve annak, hogy évközben menjünk át, amit többek között a tanítás menete is megkíván. Ilyenformán tervem szerint csak a jövő tanévben költözzünk át, az 1942—43. évet már természetesen ott kezdjük.

— Igazgató úr véleménye szerint az intézet bebizonyította már Debreceenben is életképességét?

— Nemcsak Debreceenben, ahol rendkívül fontos volt ennek a gyakorlati irányú iskolatípusnak felállítása, hanem az egész országban mind a hat intézetünk bebizonyította életképességét. Valamennyi nyí helyen csaknem annyi tanuló kellett elutasítanunk a korlátozott tanulólétszám miatt, mint amennyit felvettünk. Debreceenben az idén 173 növendéke van a Közép-földi Gazdasági Szakiskolának. Ez a normál létszám, amely jövőre ismét emelkedik kb. 80—90 növendékkel, tekintettel arra, hogy az új tanévben már a III. osztály is megnyílik. Én, aki a »bodrogparti Athénból« jöttem ide a kálvinista Rómába, az idegemből jött ember sok mindent észre vévő szemével nézve is állíthatom, hogy Debreceen iskoláéletének komoly szükségét oldotta meg ez a gyakorlati irányú intézet.

A többszáz ezer pengős bórzsora-ügy két gyanúsított ügynöke a debreceni fogházba került

Nyiregyházi is vannak az ügynek letartóztatottjai

Beszámoltunk már arról, hogy az ország több városában engedély nélkül, magas áron hoztak forgalomba krómbört. A budapesti rendőrség letartóztatta Lányi-Ludszig László és Burger Sándor ügynököket és átadta a debreceni kapitányságnak, hogy a debreceni gyanúsítottakkal szembesítsék őket és a nagyarányú, több százezer pengős ügy debreceni vonatkozásait is derítsék ki.

A rendőrség befejezte a nyomozást és csütörtökön délelőtt átkísérték az ügyészségre a két ügynököt. Külön-külön kísérte a rendőr őket és igen szigorúan vigyáztak arra, hogy a két gyanúsított ne tudjon egymással beszélni.

A bórpanama egyre nagyobb arányokat ölt már, mert értesüléseink szerint Nyiregyházi is több letartóztatásra került sor.

Számos árdragító ellen indított eljárást a debreceni rendőrség

A debreceni rendőrség erőlyesen folytatja munkáját Szabó Gyula rendőrtanácsos, bűnügyi osztályvezető irányításával az árszóra letörésére. Napoként történnek előállítások különböző árdragítások miatt és a legszigorúbb vizsgálat követi ezeket az előállításokat.

A tegnapi napon árdragítás gyanújával előállították Gulyás István Pál 27. szám alatti lakost, aki 10 deka vajjal 80 fillérért hozott forgalomba a vad szerint. Ugyancsak ez a gyanú

merült fel Fazekas Istvánné Rothermere uca 39. szám alatti lakos tejtermékárús ellen. Somogyi Kálmán Sajtó uca 5. szám alatti lakost azzal gyanúsítják, hogy a Rákóczi ucai piacon 20 dekagram fokhagymát 25 fillérért árúsított, míg Horváth István Dobozi uca 13. szám alatti lakos ellen az a vád, hogy 65 deka fokhagymát 85 fillérért hozott forgalomba, holott a fokhagyma hatóságai ára kilónként 80 fillér. A rendőrség az árdragítással vádoltak ellen megindította az eljárást.

Csödöt mondtak a szovjet „dinamitos kutyaí”

Berlini jelentés szerint a Moszkva védelmi övezet ellen folyó német támadás során az egyik német páncélos osztag egy szovjet hadikutya-ellenőrző telep mintegy öt-száz kutyaút és a telep kiképző személyzetét fogságba ejtette.

A tudósító megjegyzi, hogy ha nem a német katonai sajtószolgálat engedélyével került volna nyilvánosságra ez a hír, alig volna hihető, hogy az ebeket a legkülönbözőbb ötletekkel idomították és kényszerítették hadi feladatra. Minden egyes kutya nyergét ka-

pott a hátára, amelyre gyakorlati közben homokzsákokat erősítettek és így kellett a kutyaútnak a roborogó páncélos járművek alá futniok a két hernyótalp közé. Ha valamelyik kutya megijedt és nem engedelmessé vált, addig éhezették, amíg az idomítás nem fogott rajta. Nyilván az volt a tervük, hogy a nyergekbe érintkezésre robbanó gránátot helyeznek el, amely ha a kutya a páncélos hernyótalpa alá kerül, felrobban. A kísérlet azonban nem vált be, az egész telep fogságba került.

Takarékossági intézkedések Olaszországban

A Duce elrendelte, hogy november 5-től március hó 31-ig az olasz királyság egész területén a közhivatalokban 9—15 óráig tartson a hivatalos munkaidő. A munkaidőt azért rövidített meg, hogy takarékoskodhassanak a tüzelőanyaggal és a villanyvilágítással.

Ricci miniszter elnökletével most ülték össze a ruházatkodási ipar képviselői, hogy megvizsgálják a ruha- és fehérneműfelékre, vala-

mint a cipőkre bevezetendő jegyrendszer kérdéseit.

November 1-re készülnek a ruhajegyek és akkor meg lehet kezdeni a ruha- és cipőneműek vásárlását az új rend szerint.

Közi me. k. t. ún. m. n. s. e. g. HURAY "HUFE" Irógépszalagok IPARKAMARA TELEFON: 17-93.

— Az angol szárazföldi haderő az angol hadügyi államtitkár szerint eddig 100.000 embert vesztett, de még ezután jönnek a súlyosabb napok.

A közellátási miniszter rádióbeszédét mond

Győrffy Benyó Sándor m. kir. közellátási miniszter folvó hó 23-én délután 18.45 órakor rádióbeszédet mond »harc a drágaság ellen« címrel.

Árellenőrzési rendeletek

Az árellenőrzés országos kormánybiztosa újra megállapította a traktorral végzett bérszántás legmagasabb díját. Az erre vonatkozó rendelet a Budapesti Közlöny pénteki számában jelenik meg.

Az árellenőrzés országos kormánybiztosa megállapította az ezévi termései gyümölcsből előállított vegyes gyümölcsíz legmagasabb árát. A vegyes gyümölcsíz legmagasabb fogyasztói ára az ország egész területén az üzemek három csoportban való besztása szerint nettó kg-ként 3.40, 3.60 és 3.80 pengő.

19.700 pengőt találtak a vonaton, tulajdonosa nem jelenik meg

Tegnap reggel jelentették a szegedi rendőrségnek, hogy a szabadkai vonaton nagyobb összegű bankjegyesomót találtak, anélkül, hogy tulajdonosát megállapíthatták volna. A szabadkai vonatot kísérő vasutasok megjelentek a rendőrségen és elmondották, hogy a Szegedre érkezés után a rókusi állomáson a vonat átvizsgálásakor az egyik fiúkében akatáskát találtak, amelyen nem volt semmi megjelölés, vagy névjegy. Az akatáskát kinyitották és benne bankjegyekben 19.700 pengőt találtak. Az akatáskát és a nagyobb összegű pénzt beszolgáltatták a rendőrségre.

A rendőrségen azonnal megindították a nyomozást, amelyet még jobban indokol az, hogy a nagyobb összegű pénzért senki sem jelentkezett. Már pedig, ha valaki elveszítette volna, régen a rendőrségen lenne, hiszen 19.000 pengő nem minden zsebben akad ma. Ebből a jelből arra következtetnek a rendőrségen, hogy valószínűleg lopás, vagy más bűncselekmény útján juthatott a nagy bankjegyesomó annak a birtokába, aki a vonaton hagyta — egyelőre még ismeretlen, de mindenesetre gyanús okokból.

A szovjet példái emlegettek az angol felsőházban

Amsterdam, október 23. (Német TI.) Lord Beaverbrook a felsőházban csütörtökön beszédet mondott a Szovjet-Unionak hadianyaggal való ellátásáról és többek között a következőket jelentette ki:

— Az Egyesült Államokban működő brit bevásárló bizottság egyik tagja megállapítja, hogy az Egyesült Államok minden ígéretükkel eleget akarnak tenni. Az angol termelés megterhelése egyébként igen súlyos, azonban remélem, hogy Anglia nem marad teljesen érdektelen. Beaverbrook felhívta a dolgozó népet, ragadjon fegyvert az ország védelmére, ha majd az idő elérkezik. Az egész angol lakosság részt fog venni a harcban, mint ahogy a szovjet nép részvesz a szovjet főváros védelmében. Beaverbrook annak az aggodalomnak adott kifejezést, hogy a Szovjet-Unió leverése után Angliára kerül a sor. (MTI.)

A szovjet nem szállt Kínának

Mint a Domei iroda mértékadó helyről értesül, a szovjet kormány röviddel ezelőtt bejelentette Csunkingban, hogy a Szovjet-Uniónak nem áll módjában a Csunkingba irányuló hadianyagszállítást tovább folytatni. A megokolás azt állítja, hogy a nyugati arcvonalon bekövetkezett gyors német előnyomulás következtében a Szovjet-Uniónak szüksége van az egész hadianyagtermelésre.

Lemondott az Izlandi kormány. Az új kormány megalakulásáig a lemondott kabinet intézi az ügyeket

Csak januártól kezdve lehet házassági kölcsönöket kérni debrecenieknek

Az elmúlt hónapokban sokan fordultak lapunkhoz tanácskérés-sel, hogyan és hol lehetne házassági kölcsönhöz jutniok. Illetékes helyen kapott felvilágosítás alapján közöljük, hogy Debrecenben az idén még nem adnak házassági kölcsönt, ilyen kérelmekkel tehát hiába fordulnak bárhova.

Az úgy most van előkészítés alatt és minden kilátás meg van már arra, hogy a jövő évtől kezdve a majd megállapítandó feltételek mellett ifjú pároknak folyósítanak házassági kölcsönöket.

Az Országos Családvédelmi Alap költségvetésébe a jövő évre már beállítottak megfelelő összeget, amelyből a kölcsön kiutalások megkezdődnek. A kérvényeket januártól kezdve lehet majd beadni. Minden közelebbi adatot kellő időben lapunkban közzéteszünk, hogy kihez kell a kérvényt beadni, mit kell mellékelni stb. szóval az összes tudnivalókról tájékoztatjuk olvasóinkat.

Felkötött karu, sebesült honvédek a Csokonai színház nézőterén

Beszámoltunk arról a hazafias érzéstől áthatott szép akcióról, melyet Belezna Unger István direktor indított azáltal, hogy a Csokonai-színház előadásain vendégül látja a debreceni helyi kórház sebesült honvédeit.

Az első színházi est, melyen a keleti hadszíntéren megsébesült, lábadózó honvédeink megjelentek, csütörtökön volt. Unger direktor meghívására 30 felkötött és bepólyázott karú sebesült magyar katona foglalt helyet a földszinti szölyve és támlás-szép sorokban. Szemmeláthatólag nagy és őszinte élvezettel nézték a kitérő előadást a történelmi napokat átélő hős magyar honvédek, akiket a színházi közönség is tüntető szeretettel fogadott a nézőtér sorában. A pompásan pergő jelenetek, finoman esendülő melódiák, bravuros táncszámok közben néhány órára elfelejtették azoknak az óráknak emlékeit,

melyben ezer veszély között vérüket áldozták a hazáért. A kitérő előadás nagyon tetszett a vendégeknek. Unger István és Timár Ila remek énekedtette s Nagy Csilla és Rajz János ragyogó táncoktatója után az egyik bepólyázott karú honvéd csillogó szemmel fordult szomszédjához:

— Most csak azt sajnálom — mondotta lelkesülten —, hogy ez a kötés rajtam van... Szeretném megtapsolni a művészeket...

Szép, felejthetetlen sikerű est volt az „Ézüst sárly” csütörtöki előadása. A színpad görögützes, reflektorfényes világába belesugárzott a nézőtérben ülő sebesült katonák alakján át a történelem fénye is és a nézőtér számára is forróbb, élményszerűbb volt az este, hogy ott ültek közöttük nagy napok tanúi a magyar dicsőség, magyar hősiesség, áldozatkészség élő bizonygatói: megsébesült magyar honvédek.

Debrecenben az országos átlagnál alacsonyabb az analfabéták száma

Méltán emlegetik ezt a várost az iskolák városának. Nincsen még egy városa az országban, mely többet tett volna a magyar művelődés és iskoláztatás érdekében, mint Debrecen.

Eppen azért, mert a múltban és jelenben annyit áldozott ez a város a tudományért, a betűvészet ismeretének minél tüzetesebb tanításáért, nem érdektelen, hogy lássuk, mint is áll Debrecen városa az irni, olvasni tudás terén.

Erre a kérdésre is feleletet ad Borókó Sándor István népművelési titkár adatokban gazdag beszámolója. Az 1941. évi népszámlálási adatait veszi alapul és így megállapítja, hogy a város lakossága 125.979 lelket számlál. — Ebből a nagy számból csupán 6285 irni, olvasni nem tudó egyént írtak össze, ami 4.95 százaléknak felel meg, ami közel tíz százalékkal alacsonyabb az országos átlagnál.

Az 1931. évi népszámlálási adatok alapján volt 117.275 lakosa a városnak, míg az analfabéták száma 8199, tehát 6.99 százalék, azaz jóval több, mint ma

a jóval megnagyobbodott lélekszámú városban. Akkor, tehát 1931-ben a város belterületén volt 3061, a külterületén 5138 irni, olvasni nem tudó egyén. A beszámolás szerint tíz év leforgása alatt 2182 egyént végezte el az analfabéta tanfolyamot sikeres eredménnyel, így például az elmúlt évben is 235 egyént íratkozott be analfabéta tanfolyamra és ebből a számból 219 eredménnyel vizsgázott. Nem véletlen, hogy még mindig a földműves, napszámos társadalmi osztályból kerülnek ki az irni, olvasni nem tudók, így a tanfolyamra jelentkezők is. A tanyavilág, az óriás határ még mindig kevés iskolával rendelkezik. Még 35 éven felüli eredményes hallgatója is volt az idei analfabéta tanfolyamnak.

A tanyai iskolák, téli tanfolyamok még nagyobb lendülettel dolgoznak és lassan elérjük, hogy ezen a téren is megközelíthetjük, sőt elérhetjük a legműveltebb nyugati államok műveltségét.

Paracelsus emlékének áldozott tegnap az Orvosegyesület

Négyszáz éve halt meg a modern orvostudomány úttörője

1541-ben halt meg hanyattatott élet után Paracelsus, a modern orvostudomány úttörője és mondhatjuk megalapítója. A négyszázéves jubileumot a debreceni Orvosegyesület tegnap délutáni ünnepi keretek között lefolyó ülésén ünnepelte.

Paracelsus plakett magyar, német és svájci zászlókkal ékesítettett függőt a teremben, a közönség szeme elé állítva a nagy orvost, akinek emlékét dr. diószadi Elekes György magántanár, a neves orvostörténész idézte.

Dr. Fernet Béla professzor, üléselnök nyitotta meg az ünnepi ülést és ezután került sor a midvégi érdekes, páratlan gazdag anyagot felölelő tudományos előadásra.

Paracelsus 1493-ban született Svájcban. Kezdetben atyja, aki maga is neves orvos volt, tanítja. Külföldi egyetemeken tanul az ifjú, akinek az orvosi diplomát Ferrare egyeteme adja. Utána vándorolni kezd Európában. Hazánkban háromszor is megfordul, utoljára Pozsonyban és az akkori Magyarország ünnepélyesen fogadja. Két magyar tanítványa van, de ezeken kívül sokkal jelentősebb magyar szempontból az a hatás, amelyet a magyar orvosokra gyakorolt. Azok között, akik tanait elfogadják, sok ma is neves embert lá-

tunk, köztük van Méliusz Juhász Péter, a Pápai Párizok stb.

Paracelsus orvosi működésében harcot hirdetett a galenosi és hippokratészi orvostudomány és az arab orvosok tanításai ellen. Galenos tanait az orvostudományt ezer esztendővel vetik vissza fejlődésében, Paracelsus Bazelben maglyára veti Galenos és Avicena műveit és ezzel megkezdődik a harc. Halála után — mert ekkor jelennek meg csak művei — élesebb lesz a küzdelem. Tánadói között az első a nagyszöllősi születési Joel, aki az ördöggel cimborálás vádjával is illeti Paracelsust, aki orvosi tanításait valóban sokszor theozófus és misztikus köntösbe öltözteti.

De ez nem bűn, amint éppen diószadi Elekes György dr. előadása végén kifejezte, mert:

— A mindenkori orvostudomány magában hordozza őseredetének minden misztikáját. A modern orvos szükség-szerűen sámán is egy kissé. Ilyen volt Paracelsus is.

— Megtanította az orvosokat gondolkozni és kétségtelen, ha tanait kissé megfeszüljük, rendezzük, nem nehéz belátni, hogy a modern orvostudomány megalapítója.

— A mai orvostudomány is olyan megosztású, mint Paracelsus idejében.

5. OLDAL

Középeurópa a kísérleti módszerek exakt statisztikájának alapján áll szemben a mediterrán Európa volábilisabb elméletével. Mi magyar orvosok a két elmélet peremén teljes elismeréssel adozunk az orvostudomány elméleti kérdések első felvetőjének, Paracelsusnak emléke előtt.

Ezután dr. Elekes György vetített képeket mutatott be Paracelsusról és koráról.

Az értékes előadás végén a közönség lelkes tapsal ünnepelte dr. diószadi Elekes Györgyöt.

Rövid táviratok

Newyork, október 23. (Német TI.) Mint newyorki hajózási körökből jelentik, az Egyesült Államok haditengerészete vette át a kereskedelmi hajóforgalmat Izland és az Egyesült Államok között. (MTI)

Newyork, okt. 23. Egyes lapok szerint a Normandia francia szemeszlyallító hajót, amelyet Roosevelt rendeletre a hatóságok lefoglaltak, repülőgépanyahajóvá alakították át és besorozták az amerikai haditengerészetbe. (MTI)

Washington, okt. 23. Roosevelt elrendelte, hogy november második hetét »Védelmi propagandának« szenteljék. A propagandahét célja, hogy felrúzza közönségéből a munkástömegeket, amelyek a Fehérház egyik szöcsöve szerint »kínos tértelenségben« szenvednek. —

Berlin, okt. 23. A Német TI katonai helyről a következőkről értesül: A bolsevikiek október hó 22-én Leningrád előtt erős páncélkötellekkel áttörést kíséreltek meg. A német páncélkocsik azonban meglepőteljesen az előre guruló szovjet páncélvasútsókra törttek és rövid harc után a szovjet páncélkocsikat összelökték. (MTI)

Közérdekű levél

Ugy látom, hogy a »Debrecen« szívesen foglalkozik a villamosközlekedés bajainak kiküszöbölésével, ezért tisztelettel ezúton hívnám fel az illetékesek figyelmét egy nagyon kellemetlen helyzetre, amelyen igen könnyű segíteni egy kis jóakarattal és a közönség szolgálatának szeretettel.

Minden reggel nyolc óra előtt utazom be a városba a Kossuth uccai villamoson. Ez a városrész meglehetősen lakott terület, különösen sok iskolás gyermek jön tehát be a villamoson negyednyolctól nyolc óráig. Az lenne tehát a tiszteletteljese javaslatom és nagyon sok szülő nevében a kéréssem, hogy ez alatt a háromnegyed óra alatt a HÉV járasson ezen a vonalon még egy kocsival többet. Azt hiszem, csak arról lenne szó, hogy egy kocsit még menjen ki és hozza be az iskolás gyermekeket, akik a mai rendszer mellett — mint szemtanu álltam — életveszélyesen zsúfolt és mindig túlterhelt villamosokon kénytelenek bejönni az iskolákba. Csoda, hogy még nem történt komolyabb baleset, csak a ruhák rongálódnak meg. Ugyanezt a többletkocsit kérem a délelőtti félúton is. Mindkettőnél elég volna a görögkatolikus templomtól a Kossuth ucca elejéig. Soraim közlését köszönöm és vagyok mély tisztelettel: Aláírás.

— Három magyar városi tanácsnokot neveztek ki Pancsován. Nagybecskerekéről jelentik: Nedics Milán tábornok, miniszterelnök, helyettes belügyminiszter három magyar városi tanácsnokot nevezett ki. A magyar városi tanácsnokok már el is foglalták hivatalukat. Gyűlésvész István gazdasági tanácsnok lett, Bancsák Agoston katonai tanácsnok és javadalmi főnök, Czech József árvászeki ülnök és a közlekedési ügyosztály vezetője.

— Különös baleset. Balogh Piroksa 23 éves postatanfolyamhallgató, Oláh Károly ucca 50. szám alatti lakos a főúccán kezét lóbálva haladt és csuklóját véletlenül belevágta egy kitorított kirakattüvegbe. Súlyos, erősen vérző sérülést szenvedett.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
Debrecen, József kir. herceg uca 1. szám.
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3— pengő, negyedévenként 8-0 pengő.
Ára hetekönként 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata okt.
18-án reggel 8-tól 25-én reggel 8-ig:
„Kögyő”, Piac u. 31., tel.: 30-95. —
„Tisza”, Péterfia u. 61., tel.: 24-52. —
„Csillag”, Árpád-tér 1., tel.: 29-32. —
„Szent Háromság”, Homokkert, Szabó
Kálmán u. 14., tel.: 17-09. —
„Mátyás király”, Nyilastelep, Vámos-
városi út 16., tel.: 32-01.

Oktoberi eső

Táraterhes ég borong bolondul
az ájulásba dermedt táj felett
s a szél zörgőhátú levelek között
sikongva tesz, vesz, temet.

Tar gallyal nyögnek imát a bokrok,
utolsóit llegeznek a mohos fák
s néma suttogásuk könnyű komponál
egy régi melódiát.

A gyászleplek égből bűnbocsátó
bús, szolozsmás hangos eső pereg,
s úgy koppan a sóhajtó földön, mint
koporsóba vert szegék.

BOROSS ISTVÁN.

— A Rongyos Gárda kegyelete
dósei iránt. A Rongyos Gárda küldöttsége meglátogatta a kárpát-
aljai harcokban elesett bajtársak
síriait. Munkácsról Beregszászba,
majd Kerepesre, Pórnos községek-
be látogattak el és a hősi halottak
szépen ápoltt sírjára koszorút tet-
tek. Volt a küldöttség Ungváron
is, de itt nincsenek a temetőben
Rongyos Gárda sírok. A kiküldöt-
tek itt a világháborúban elesettek
síriait koszorúzták meg a hősök te-
metőjében. Koszorút tettek itt az
Ungvárnál elesett felszabadítók
síriaira is.

— Az igazságügyminiszter dr. Já-
vossy Gyula OTI főorvost a debreceni
törvényszéki fogházhoz tiszteletdíjas
fogházorvossá kinevezte.

— Három állásra — egy pályázó.
Ssongrád vármegyének három köz-
gazgatási gyakornoki állás vár
betöltésre. A kiadott pályázati hir-
letmény határideje október 21-én
árt le. A három állásra mindössze
egyetlen pályázó nyújtotta be
tételét.

— Egyre több tisztviselő válik
neg a vármegyei szolgálattól. Ko-
narom vármegye közigazgatási
bizottsága ülést tartott, amelyen
fr. Reviczky István alispán a vár-
megyei tisztviselői utánpótlás kér-
léséről beszélt. A vármegye szol-
gálatából ugyanis egyre több tiszt-
viselő válik meg és keres elhelyez-
kedést szabad pályákon. A vár-
megyei tisztviselőhiány legfőbb
oka, hogy a közigazgatási tisztvi-
selők illetménye a kezdő állások-
ban olyan csekély, hogy a fiatal-
ság feltűnően kerüli ezt a pályát.
A közigazgatási bizottság végül
elhatározta, hogy feliratban for-
dul a kormányhoz s ebben kéri,
hogy a közigazgatási tisztviselők
fizetését a bírósági tisztviselők fi-
zetésével egyenlően állapítsák
meg.

— Magyarországon 13.500 orvos
van jelenleg, de ez nem elég, mert
520 állás még nincs betöltve. A fia-
tal orvosok nem mennek vidékre,
mert lakáshiány van, a városi kis-
jövendelmű helyeket pedig nem
foglalják el. Az orvosi pályára
egyre kevésebben mennek, mert
más pályákon többet kereshetnek.

— Élelmiszerjegyekkel való visz-
szalás miatt hat letartóztatás
történt Kolozsváron. Pékmesterek
és fűszerkereskedők szerelnék a
bűnügyben.

Magyar légvédelmi üteg Ukrajnában: biztosítja a csapatok előnyo-
mulását.

— Hitler vezér és kancellár sze-
rencsekívánatait fejezte ki a ja-
pán császár fivérének, Mikasa
hercegnek esküvője alkalmával.

— Esküvő. Tegnap esküdtök örök
hűséget Szendy Katalin tanítónő
és barabási Kun István földbirtok-
os. Az egyházi szertartás a Nagy-
templomban történt, ahol kedves
közönségként megtöltötte a tem-
plomot a sok-sok iskolás gyermek,
akik Szendy Katalin tanítványai
voltak. Rajtuk kívül a jóbarátok,
rokonok, ismerősök nagy tábora
vett részt az esküvőn, melyet Ga-
esályi Károly lelképásztor vezetett.
Előtte volt a polgári esküvő, mely-
nél tanúk voltak Szendy István
gazdasági iskolai igazgató tanító
és Kun Zoltán főjegyző. A bájos
menyasszony útjára, amint a
templomból kifelé haladtak, a volt
tanítványok virágokat szórtak.

— Dóra István kiskunfélegyházi
MÁV kocsirendező hármaskör-
nek háromszobás szép családi há-
zat ajándékoztak a vasutasok, élükön
vitéz Horthy István MÁV el-
nökkel, aki annakidején a három
kisleány keresztapaszagát vállalta.
A házszentelési ünnepélyen is sze-
mélyesen megjelent vitéz Horthy
MÁV elnökgazgató, aki átnyújtotta
a ház ajándékozási okmányát
Dóra Istvánnak. Dórának a hár-
mas ikreknek kívül még hét gyer-
meke, köztük hat fia van.

— Trafikos Zomborban a Novara
egyik hőse, Beck Antal, ki Horthy
Miklós parancsnoksága alatt sok
tengeri csatát élt át.

— Három amerikai repülőgép
zuhant le Panamában. Mind a há-
rom pilóta meghalt.

— Argentínában feltűzelik a ku-
koricát. A tengerentúli államok-
ban, különösen Délamerikában, a
terményértékesítés óriási nehézsé-
gekbe ütközik. Búzából bizonyos
mennyiséget még el lehetett szállí-
tani Délafrikába, sőt Japánba is,
a kukorica értékesítése azonban
csaknem teljesen megoldhatatlan.
Argentínában a kukoricát továbbra
is tüzelésre használják.

— A kereskedők nem tehetnek
különbséget a törzsvevők és a fu-
tóvevők között. Az OMKE figyel-
meztetéssel fordult a kereskedő-
társadalomhoz és tudomásukra
hozta, hogy az illetékes tényezők
felfogása szerint a kereskedők nem
díszingválhatnak a törzsvevők és
az ügynevezett futóvevők között.
A kereskedők igyekeztek saját ve-
vőköriüket védelmezni, mert üzleti
egzisztenciájuk elsősorban a törzs-
vevőkre van alapítva. Ma azonban
rendkívüli körülmények között a
kereskedőknek alkalmazkodnia
kell az új helyzethez és az OMKE
figyelmezteti a kereskedőket, hogy
saját érdekükben cselekszenek, ha
a vevőket a jelentkezés sorrendjé-
ben szolgálják ki és nem tesznek
különbséget a régi és futóvevők
között.

— Egyesülnek az amerikai ref.
egyházak. Az Egyesült Államok
területén a református egyházak-
nak tudvalevően három egyházi
szervezete van. Már hosszabb ideje
felmerült az amerikai református
magyarság körében az a gondolat,
hogy a külön egyházakat egyesít-
sék. Most az Evangéliumi Refor-
mátus Egyházak magyar egyház-
kerületeinek, a Független Magyar
Református Egyháznak, valamint
a Presbitérianus Egyház magyar
konferenciájának kiküldöttei ösz-
szeltek és az egység előkészítésé-
re a kezdő lépéseket megtették és
szabályozták az együttműködést a
jelenlegi állapot fennállásának
idejére is.

— Fájdalmas székülésben szenvedők,
akiknek a végbél megbetegedései —
mint aranyeres csomók, berepedések,
viszketegség stb. — teszik az életet ne-
hézzé, a természetes „Ferenc József”
keserűvíz rendszeres használata által
enyhülést találhatnak. Kérdezze meg
orvosát!

— Franciaország lakossága csök-
kent. Vichyből jelentik: Az élel-
miszerjegyek kiosztásával kaposo-
latban Franciaországban lehetővé
vált a lakosság pontos számanak
megállapítása is. Az összegyűjtött
adatok alapján Franciaországnak
1941 április elsején 39.302.511 la-
kosa volt. Az utolsó népszámlálá-
sokor, 1936 március 8-án Franciaor-
szág lakosainak száma 39.991.429
főt tett ki, látszólag tehát az or-
szág lakossága csökkent, a való-
ságban azonban nem, mert a mos-
tani élelmiszerjegyek alapján törté-
nt népszámlálásba nem számították
bele a Németországban levő
hadifoglyokat és az önként kiment
munkásokat.

— Szórakozásból a Dunába do-
bott egy fiút. Háromévi feyházra
ítélték a pestvidéki törvényszéken
Hanák András kereskedősegédet,
aki Iljev Péter bolgár kertész üz-
ni nem tudó fiát a mély vízben do-
bálta és engedte elmerülni a Du-
nában. A gyermek megfulladt.
Hanák azzal védekezett, hogy ő
»szórakozásból» dobálta a fiút a
mély vízben, nem akarta halálát,
nem tudta, hogy nem tud úszni.

— Rendelet a nyersbőréről. Az
iparügyi miniszter rendelete értel-
mében a bőrhulladék és az elhasz-
nált gépszij forgalmának, felhasz-
nálásának és igénybevételeinek
szabályozásáról szóló rendelkezé-
sek hatálya a nyersbőrhulladéokra
is kiterjed.

— A különváltan élő feleségét
akarata meglátogatni késő este annak
akarata ellenére italos állapotban
Papp József. Az asszony nem volt
hajlandó fogadni férjét, aki nagy dü-
hében letépte a kapu csengőjét, ab-
lakot is betört. Magánlakásértel-
miatt vonták kérdőre és a debreceni tör-
vényszéken elítélték 15 napi fogházra,
de tekintettel az enyhítő körülmé-
nyekre, italos állapotára, az ítélet vég-
rehajtását felfüggesztették.

Családi értesítések:

Feiler Irénke
(Nyiregyháza) és

Knöpfler Simon
(Debrecen) jegyesek.

Csalás miatt a vádlottak padjára kerültek, mert „megjavították” a kehes lovakat

Csütörtökön délelőtt dr. Jankovich ta-
nácselnök tárgyalta a debreceni tör-
vényszéken Lakatos Ferencné, Mikó
Mária cigányasszony ügyét, aki vásá-
rolt két kehes lovat 300 pengőért és a
lovakat a debreceni vásáron 540 pen-
gőért adta el egy hajdúböszörményi
gazdálkodónak. A két loval elindult ha-
zafelé a gazda és útközben, mikor a
lovak már kifaradtak, kiderült, hogy
azok kehesek és cigányos mesterkedés-
sel „megjavították”, elfojtották a be-
tegség tüneteit az állatoknál, hogy a
vevő ne vegye észre.

A károsult jelentése alapján indult
nyomozás során kérdőre vonták Kiss
János napszámost is, aki úgy szerepelt,
mint a lovak gazdája és Lakatos Fe-
rencné is bájba került, aki nagy han-
gon alkudozott a felesége két lovára,
hogy ilyen módon felhívja a figyelmet
a lovakra. Arra a kérdésre, hogy miért
kellett mást megbízni, mint eladót,
miért nem ők árúsították a lovakat, ki-
jelentette Lakatosné, hogy azt nem te-
hették, mert ha cigány árul lovat, ak-
kor már gyanút fognak a vevők és nem
biztos a jó vásár. Kétszeres napszámot
fizettek Kissnek, amiért a két lovas
gazda szerepét vállalta.

A tárgyaláson azzal védekeztek La-
katosék, hogy ők nem akartak csalá-
st elkövetni. Kissnek megmondották,
hogy kehesek a lovak, az ő bája, hogy
nem közölte a vevővel. A vevőnek tud-
ni kellett, hogy a lovak betegeket lehet-
nek, mert akkor többet értek volna 540
pengőnél. A bíróság bizonyítás kiegé-
sítését elrendelésével elnapolta a tárgya-
lást.

— A tüdőgyulladás és agyhár-
tyagyulladás ellen új gyógyszert
alkalmaznak a hamburgi kórház-
okban. Hegler tanár mutatta be
az alpesi gyűlésen, hogy a sulfon-
amid-preparátumok milyen kiváló
hatásúak. Gyorsabban gyógyul-
nak a betegek és a halálozási arány
a 30—50 százalékról öt százalékra
szállt le.

— A Hivatásszervezet keretében
működő „Meggyezés” Irodalmi Társa-
ság október 25-én, szombaton este fél
7 órai kezdettel a szervezet Varga
ucca 1. szám alatti otthonában műso-
ros irodalmi estet rendez, melyre min-
den érdeklődőt, a mozgalom tagjait és
pártolóit, azok b. családját tisztelet-
tel meghívja a vezetőség.

— Ismeretlen tettes késsel ösz-
szúrta Gagna Sándor Bösözörményi
út 85. szám alatti lakost. A támadó
ezután elmenekült. A súlyos vesze-
lyesítést szenvedő Gagna Sándort a
mentők részeseztették első segélyben.

— A Csonka uccai ref. elemi iskola
énekkara Kalas Ferenc tanító vezény-
lésével vasárnap délelőtt az Árpádtéri
templomban tartandó istentisztelet ke-
retében szerepel és a XCVII. zsoltárt
éneklik.

— Kenyér- és lisztjegyét elvesztette
Vágó András napszámos, aki a Vág
ucca 5. számú házában lakik. A jegy
száma 2302. Kéri a becsületes meg-
találót, adja vissza. A nyomravezető-
nek jutalmat ad.

— Istentisztelet ideje az orth. izr.
templomban. Péntek d. u. 5.25. szom-
bat d. e. 8. d. u. 4.30 órákor. Szombat
kezdete 5.15. kimenetele 6.25 órákor.

— Zsidó istentisztelet. A debreceni
statusquo ante izraelita anyahitközség
templomaiban az istentiszteletet ren-
deje október 24—31. Péntek este mindkét
templomban 5.25. szombat reggel 7.
d. e. a Kápolnási uccában (ifjúsági) ne-
gyed 10. a Deák Ferenc uccában fél 11.
d. u. a Kápolnási uccában (ifjúsági) fél
4. mindkét templomban fél 5. este ne-
gyed 7. kőznap reggel mindkét tem-
plomban fél 7. este 5.45 órákor. Rabbi-
ság.

Közgazdaság

Budapesti terménvtözsde. A gabona-tözsde magpiacán cirokmagban és heremagban volt kissé élénkebb forgalom. A hüvelyesek piacán 100 mázsa Viktóriaborsó kelt el 53.20 pengős állomási áron. Az árak egyébként változatlanok.

— Debreceen termény és takarmány-árak: csövestengeri 13.40, széna 7.20—7.75, lóhere 9.25, búkköny 7.75, cukorrépa 6.00, takarmányrépa 4.00—5.04.

— Hirdetmény. Az 1929. XXX. t. c. 23. §-ának 4. pontja alapján közhírré teszem, hogy Debreceen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a folyó évi október 28-án kedden délután 5 órakor a Városháza közgyűlési termében Városi közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a Városháza hirdetőtábláján ki van függesztve. Dr. Kölesey Sándor sk. polgármester.

SPORT

A teljes Szolnoki Máv. lesz a DVSC ellenfele a Stadionban

A DVSC csapata a csütörtöki edzésen kiadós munkával készült a vasárnapi bombaprogramra. Ezúttal két olyan csapatot kell a vezetőségnek kiállítania, mely teljes mértékben megállja helyét és nemcsak a Szolnoki MÁV ellen ér el tisztes eredményt, hanem a Magyar Kupában is továbbjut a megerősödött Nagyváradai Törökvs legyőzésével. — A debreceni vasutasok gazdag játékosállományából nem ütközött nagyobb nehézségbe olyan két csapatot kiállítani, mely a siker reményével veheti fel a küzdelmet. Bármilyen legyen az azonban az eredmény, az bizonyos, hogy a debreceni közönségnek régen nem látott remek sportatrakcióban lesz része. A Magyar Kupa győztes és jelenleg a bajnokság második helyén álló Szolnoki MÁV teljes csapatával jön Debreceenbe. Nem kisebb játékosokat láthat a debreceni közönség, mint Kispestér, Szűcs, Kolláth, Csabai, Szántó, Korom, Lahorc.

A DVSC csapatait összeállították edzés után Kántor Ferenc főtiszt vezetésével tartott értekezleten. Eszerint a 3 órai kezdettel dr. Lengyel József játékos vezető vezetésével lejárásra kerülő DVSC—Szolnoki MÁV mérkőzésen a DVSC Keskeny, Csokai, B. Nagy, — Örosz, Erdel, Galambosi, — Szilárd, Berecz, Szabó, Füleki, Kristóf összeállításban játszik. Az előzőleg 1 órai kezdettel Karsa játékosok vezetésével lejárásra kerülő DVSC II.—Nagyváradai Törökvs Magyar Kupa mérkőzést pedig a következő csapattal vivják meg a lilá-fehérek: Körödy, Réti, Oláh, — Ignácz, Gere, Zsidik, Dombóvári, Tisza, Szilágyi, Sidlik, Szabó Mihály. A „Kis DVSC” Gerével és Sidlikkel megerősítve valóban szinte egyenrangú csapat az NB-együttessel.

Megkezdődött a KISOK-bajnokság. Az első mérkőzésen a piarista gimnázium 2:1 arányban győzött a Tanítóképzőintézet csapata ellen 1:1 félidő után.

A vasárnapi programon szerepel az egyetemi sporttelepen fél 11 órai kezdettel lejárásra kerülő DTE—DEAC mérkőzés, a DVSC ifj.—Egyetértés, Nyilastelep—Húsoz ifj., ifjúsági mérkőzések.

A Kereskedelmi—Felső Fémipariskola KISOK mérkőzés, mely szombatra volt kitűzve, későbbre marad, mert a Fémipariskola vasárnap Nyiregyházaán játszik Szent László díjmérkőzést.

Az amatőrbajnokságban pontvesztés nélkül 55:2 gólaránnyal vezet a DVSC II. csapata. A tabella állása:

1. Debr. VSC	8 8	—	—	55:2	16
2. Debr. Húsoz	7 6	—	1	25:16	12
3. Püsp. MÁV	7 5	—	2	25:9	10
4. Bih. Turul	7 3	—	4	20:24	6
5. Debr. EAC	5 3	—	2	13:24	6
6. Nyir. KISE	7 2	3	3	8:12	6
7. Debr. TE	7 2	1	4	17:14	5
8. Nyir. VSC	6 1	3	2	9:13	5
9. DMTE	7 2	—	5	13:25	4
10. H. Böz. MOVE	8 1	2	5	7:32	4
11. NyTVE II.	7 1	—	6	6:22	2

A DVSC vezetősége tárgyalásokat folytatott a Nagyváradai AC-al Zilahit azonnali kiadására vonatkozólag. Kántor Ferenc MÁV főtiszt már igéretet kapott a NAC vezetőségétől, hogy egy évre kölcsönadják Zilahit, közben azon-

15 métert tolt maga előtt a villamos a főúton egy elgazolt kerékpárost, aki osodaltos módon sértetlen maradt

Az utóbbi idők sorozatos közlekedési balesetei tegnap egy olyan gázolással szaporodtak, melyet joggal lehet az utóbbi évek legszerencsésebb kimenetelű esetének nevezni.

A Ferenc József út 59. sz. ház kapualjából, ahol a múltban már történt súlyos kimenetelű szerencsétlenség, csütörtökön délelőtt 11 órakor kerékpáron kihajtott Jaszinger László 20 éves kifizető, Csap uca 15. szám alatti lakos. Amikor felbukkant a kapualjából és kifutott gépével a sínekre, a villamoskocsi, mely a pályaudvar irányába haladt, már csak félméternyire volt tőle és a kocsi vezető hasztalan rántotta meg a féket nyomban a kerékpáros megpillantásakor, a villamos elkapta és 15 métert tolt maga előtt a fiatalembert.

Az esetnek a forgalmas délelőtti órákban nagyon sok nézője volt és a szemtanúk, mikor látták, hogy a villamos összeköszött a kerékpárral, iszonyodva fordultak el, mivel bizonyosra vették, hogy a kerékpáros menthetetlenül elpusztul

a karambol következtében. Annál nagyobb volt meglepetésük, mikor a villamoskocsi megállt és látták, hogy Jaszinger László halálsápadtan, de saját lábán hagyja el a síneket. Térdén kisebb zúzódásokat szenvedett, ezenkívül semmi baja nem történt, úgy, hogy a mentők kihívása sem volt szükséges. A kerékpár sem törött szét, úgy, hogy adatainak bementése után nyomban folytatni tudta útját. Az eset ilyen kedvező kimenetelében a szerencsén kívül nagy része van a villamoskocsi vezetőjének, aki bámulatos lélekjelenléttel nyomban fékezett és ezáltal letompította a gázolás erejét.

Hasonlóan szerencsés kimenetelű gázolás történt az OTI bérház előtt a Deák Ferenc uccán, ahol Vida Sándor Béke uca 17. sz. alatti lakosnak a Teleki uca felől az Erzsébet uca irányába hajtott egy lovas szekere ütközött össze a villamossal, de sem a kocsi nem rongálódott meg, sem a bentülőnek nem történt semmi baja.

Egész kis vagyon maradt az éhenhalt koldus után

Kolozsvár külsőségén egy dűledező fahódóban ismeretlen, öreg férfi holttestét találták meg. Ruhája szakadozott volt s a halott kilitét senki sem tudta felderíteni a környéken.

A megindult rendőri nyomozás most fényt derített kitérőre. A rongyos ruhák alól előkerült személyazonossági iratok szerint a halott Lázár Antal 71 éves siketnéma, hivatásos kéregető volt. Az igazolóraton kívül azonban még sok minden került elő a koldus rongyai alól. Többek között egy dupla-fedelű aranyóra, amelynek értéke meghaladja a 800 pengőt, egy betétkönyv 1862 pengőről és 22 pengő készpénz... Találtak ezenkívül a halott koldus rongyai között nagyobb mennyiségű forgalomból kivont román pénzt, sőt márkát is. Érdekes, hogy a 22 pengőt 22 papírdarabba csomagolva találták meg s a többi értéktárgyat is mind úgy rejtegette, mintha lopástól tartott volna. — Akadt végül egy ember, aki elmondotta, hogy Lázár Antal még a szárazkényerrel is sajnálta sajátmagától s ha alamizsnaként kenyert kapott, csak héját ette meg, a kenyér belét pedig becsomagolta és elrejtette odjua környékén. Nem egyszer kapták rajta, amint éppen jobb falatokat ásott a földre. — Ezeket is a környékbeli vendéglőkből kapta alamizsnaként. A koldus nem ivott és nem dohányzott s néma jelekkel mindig azt magyarázta, hogy egyetlen fillérje sines és éhen kell pusztulnia...

Jóslata — ami az éhenhalást illeti —, csakugyan bevált, mert amint a hivatásos boncolás megállapította, az éhség ölte meg. Értéktárgyait s az 1862 pengőről szóló takarékbetétkönyvet a rendőrség átadta a városnak, hogy legalább emberhez méltó módon temessék el, ha már nem tudott úgy élni.

— Egy debreceni szobafestő a miskolci bíróság előtt. A miskolci törvényszék tegnap egy debreceni szobafestő bünyét tárgyalta. B. J. debreceni lakos, aki most tölti 2 évi fegyházbüntetését Ungváron. A vádlott eddig 13 esetben volt büntetve lopások miatt. Foglalkozása szobafestő. Munkákat vállalt el, mindannyiszor előleget vett fel az elvégzendő munkára és az elvállalt munkákat nem teljesítette. Alkalmazási helyeiről pedig mindig magával vitte a számszámokat. „Feleségem tett tönkre — védekezett a vádlott — elvetették velem erőszakkal, pedig én 27 éves vagyok, az asszony 58. Nem elég neki semmi pénz.” A törvényszék 2 rendbeli csalás, 1 rendbeli lopás vétségében mondotta ki bűnösnek és ezért 7 hónap fegyházra ítélte. A tanácselnök azon kérdésére, hogy megnyugszik-e az ítéletben, feszes vigyázz-állásban felelt: „Az ítéletben megnyugszom, de kérjék meg az újságírókat, hogy csak a kezdetűit írják meg a nevemnek, mert ha visszatérek az élethe, becsültes ember akarok lenni.” — Kívánása teljesül.

Húsz budapesti kereskedő ellen eljárás indul, mert nem jegyezték be az áru vásárlási könyvbe

A közéleti miniszter a vásárlási könyvrendszer bevezetésével az árucéltartás helyességét, a felesleges készletartáskolás megakadályozását és a kereskedői árak betartását kívánta figyelemmel kísérni. Nagy súlyt helyez tehát az ezzel kapcsolatos rendelkezések betartására.

Budapesten újabban húsz kereskedő ellen indult eljárás, akik a vásárlók fogyasztási könyvébe a kiadott árut nem írták be. A budapesti Kereskedelmi és Iparkamara előtt pedig panaszt emeltek a kereskedők, hogy a vásárlásnak a vásárlási könyvbe be nem jegyzése kimeríti a tisztességtelen verseny fogalmát, mert ez a tevékenység alkalmas arra, hogy az ilyen kereskedők üzleti előnyöket és nagyobb vásárlási kört biztosítsanak maguknak azokkal szemben, akik betartják a szabályokat. Az ilyen eljárás tehát az üzleti jó erkölcsökbe ütközik. A Kereskedelmi Kamara magáéva tette ezt az álláspontot.

Gyászroval

Sárkány Miklós műasztalosmester 57 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető II. a) ravatalozójából református gyászszertartással. Lakás: Erzsébet u. 79. Fehértőy rendezte.

TEMETKEZÉSI KÖLTSÉGEINEK MEGTÉRÍTÉSÉRŐL BIZTOSÍTÁS UTJÁN GONDOSKODHAT!

— Huszár Károlyt megoperálták. — Huszár Károly m. kir. titkos tanácsos, volt miniszterelnökön csütörtök reggel a Pajor-szanasatórtumban epehólyag műtétet hajtottak végre. A beteg közérzete jó, látogatásokat azonban egyelőre nem fogadhat.

— Autón hurcolták a nemzetközi útra Turanov Lázárt gyilkosul. Szabadkáról jelentik: A meggyilkolt Turanov Lázár, volt szabadkai szerb rendőrkapitány ügyében a rendőrség nagy erővel folytatja a nyomozást. Mindent elkövetnek, hogy fényt derítsenek a titokzatos bűntényre. Az a tény, hogy Turanovot zsinogelés útján fojtották meg, arra mutat, hogy valószínűleg nem uccán végezték vele, hanem elcsalták, vagy elvitték valahová. Turanovot nem egy ember tette el láb alól. A rendőrségnek e tekintetben több irányban van gyanúja, mert kétségtelen, hogy azoknak, akik meggyilkolták, igen nagy okuk volt, hogy elnémítsák és a legvakmerőbb módszertől sem riadtak vissza. — Minden amellet szól, hogy autón hurcolták a nemzetközi útra, ahol másnap megtalálták. A rendőrség úgyszólván teljesen ennek az ügynek szentelt minden idejét. Remény van arra, hogy a gyilkosok hamar kézre kerülnek.

Előkelő vendégek Pyihlándi

A Hortobágyra utaztukban Debreceenben tartózkodtak Bornemissza Gábor, a Vírradat és a Centrum nyomdavállalat tulajdonosa és Váró Andor, a berlini rádió magyar lektora, számos magyarországi lap berlini tudósítója a feleségével, Debreceenben nagy örömmel értesültek arról, hogy Pythia itt tartózkodik s mivel régi barátság fűzi össze őket, felkeresték őt és sokáig elbeszélgettek.

SZÍNHÁZ, FILM, SZÓRAKOZÁS

HETI MŰSOR:

Péntek: „Niskavueri asszonyok”. A. érelt.

Szombat délután: „Hajnalodik”. F. H. érelt helyárok.

Szombat este: „Ilyenek a férfiak”. — Premier bérlet.

Vasárnap délután: „Ilyenek a férfiak” Vasárnap este: „Ilyenek a férfiak”.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI:

Ma péntek este másodsor A. bérletben a „Niskavueri asszonyok”. Budaiázy, Fogarassy, Perényi és Ladányi a vezető szerepekben.

Holnap, szombaton délután rendkívül olcsó, filléres helyárrakkal: „Hajnalodik”. Irredenta dráma.

Szombaton este mutatja be az operett-társulat a Fővárosi Operett Színház múlt évi legnagyobb sikerű operett-újdonosságát, az „Ilyenek a férfiak”-at. A főszerepeket Czillér, Hajmássy, aki a pesti bemutatón is kreálta a szerepet, Nagy Cs. és Rajz Játsszák. Három brás kacagás. Remek előadás.

Október 29-én lesz a Zenekedvelők első bérleti estje

Ezen az első bérleti hangversenyen a fiatal magyar zongoraművészgarda egyik leghihetősebb tagját fogjuk hallani. Dániel Ernő nemrégiben került ki Dohnányi mesteriskolájából kitűnő művészi oklevéllel s máris meghódította Európá majdnem minden nagyobb városának zenei közönségét.

A koncertre a jegyek és 40—50 százalékos kedvezményt jelentő bérletek irusítását már megkezdte a Harmathy könyvkereskedés. (Piac u. 7. Telefon: 22-23.)

— Textilést, henteset, cukrászt, nagykereskedőt, kávést ítélte el a budapesti büntetőtörvényszék árdrágításért. Gál József textilnagykereskedő árdrágító visszaelés miatt 1000 pengő pénzbüntetésre, Veszprémi László hentesmestert, mert a borjúlápocka kilójáért 2.50 pengő helyett 3.57 pengőért kért, egyévi börtönbüntetésre, Oláh Miklós cukrászt a ruhes áránál drágábban adott szaloncukorért 2000 pengő pénzbüntetésre, Kocsis József és Malmos János nagykereskedőket méz-árdrágításért 300—300 pengőre, Tihaméry József kávést, mert az ételkehez felszolgált körítésekkel árdrágítási követelt el, 2000 pengő pénzbüntetésre ítéltek.

— Balesetek. Favágás közben átvágta baltával kezét Major József 14 éves Dajlító 1. szám alatti lakos. — Ugyanakkor favágás közben a baltát véletlenül ábelébe vágta Kaszás Tibor Lorántffy 10cái lakos. — Lábára zuhant a sinvas Eszenyi Sándor 26 éves MÁV pályanunkásnak. Súlyos, roncsolt sérülést szenvedett. — Kezében összeroppant a pohár, 12 centiméteres sepet ejtett szuklóján Lakatos János 34 éves Nagy-szalonta uca 39. szám alatti lakosnak. A mentők sérülésével a sebészeti klinikára szállították.

— Két horvát matröz halálos szerencsétlensége. Pécsről jelentik: Az így nevezett hazugpusztai dunai révnél már napok óta több horvát uszályhajó horgonyozott és azok egyikéhez tartozott Matosevka Márton 50 éves és Popovics Abrinkó 32 éves horvát matröz. A két matröz a tavaszi harcokból visszamaradt fel nem robbantott kézigránátot talált a mezőn és az uszályhajóra vitték. Itt drótszeggel fesszegették a lövedéket, amely eközben felrobbant és a két embert darabokra tépte. A robbanás harmadik áldozata Novák Gyula 11 éves gyermek, akit életveszélyes sérülésekkel a mohaicsi kórházba szállítottak.

ban a nagyváradiak megmondották magukat és utólag értesítették a DVSC-t, hogy nem adják Zilahit. Így a játékos még kivárja a hátralévő félévet és csak akkor válik igazolhatóvá, tehát csak a jövő nyáron léphet a DVSC színeiben pályára.

Erősít a DVSC. A csapat vezetősége balösszekötőt és balfedezetet keres a hátralévő mérkőzésekre. Egy nagy klasszisú fővárosi játékos már meg is egyezett, azonban a játékos nem hajlandó lekötözni Debrecenbe és ezen meghusultak a tárgyalások.

Pálya, akit a DVSC az Ujpestől vett át és már teljesen le is fizette érte az 1000 pengő váltásdíjat, elhagyta a sportcsarnokot és rövidesen edzésbe kezd. A kiváló játékos tavasszal a DVSC rendelkezésére fog állni.

A Szolnoki MÁV elkéri Kispétert és szűcsöt az utánpótlás csapatából, hogy teljes csapattal állhasson ki a DVSC ellen. Móré János edző értesítette a debreceni vasutasokat, hogy a szolnokiakat el fogják kérni az utánpótlás csapatába beválogatott játékosait és teljes csapattal játszanak Debrecenben. Játékosaink szerint Szűcsöt a nagyváradi Juhász, Kispétert Onody, vagy Kónya fogja helyettesíteni.

Nagy Sándor, a DVSC kiváló szélsője karját törte meg a püspökladányi mérkőzésen és ezért nem vehet részt az őszi mérkőzéseken.

A Bécs ellen játszó Budapest válogatott Csikós, Polgár, Bíró, — Lázár, Sá-

rosi III., Dudás, — Kincses, Sárosi dr., Szusza, Kiszely, vagy Zsengeller, Gyetvai összeállításban játszik.

Nagy edzés volt a DTE-ben. 10:6 arányban győzött az I. a II. ellen. A sérültek is rendeződnek vasárnapra. — Pénteken este fél 8 órakor szakosztályi ülés lesz. Felkérjük az I., II. és ifjúsági játékosokat, hogy pontosan jelenjenek meg. Erdélyi László játékvezetőt felkérjük, hogy vasárnap a DTE pályára menjen mérkőzést vezetni a DVSC-nek.

A Délkelet—Kelet kerületközi mérkőzés váltófutása és a kerületi ifjúsági és felnőtt atlétikai versenyt vasárnap a Stadionban tartják a következő időbeosztásban: A DVSC II—Nagyváradi Törökvs mérkőzés félidőjében lesz megtartva a szept. 7-iki Délkelet—Kelet mérkőzésről újravető 100+200+300+400 méteres váltófutás e mérkőzés végén az ifjúsági és felnőtt 4x100 méteres és az ifjúsági 4x1000 és az ifjúsági 4x1500 méteres váltófutás, valamint az ifjúsági és felnőtt súlylökés és diszkoszvetés. Az utána következő DVSC I.—Szolnoki MÁV I. országos vasutas bajnoki mérkőzés félidőjében lesz az ifjúsági és felnőtt 4x400 méteres váltófutás, míg a mérkőzés végén az ifjúsági 3000 és a felnőtt 5000 méteres síkfutó ötös csapatverseny, valamint az ifjúsági és felnőtt gerelyhajítás és a felnőttek kalapácsvetése. — A versenyre szépszámú nevezés érkezett, úgy hogy minden számban szép és érdekes küzdelmek s jó eredmények várhatók.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Gálócsy legrégibb magányozó megfigyelési, nyomozási diszkrét, eredményesek. Zöldfa 3. T.: 28-72.

1264 11. 27

ALKALMAZÁST nyer férfi

Egy jó családból való fiút szabótanulónak fel veszek. Öry Sándor, Kossuth 11. 1451

Szobafestőseged és tanuló felvétetik. Varga festővállalat, Szegfű 17. 1443

Jómunkájú úrifodrászsegédet azonnali beépítésre keres Rékasi Lajos fodrász, Hajdúnánás. 1435

Gyakorlott faszécsomagoló azonnali felvétel. Kovács, Szent Anna 36. 1431

Farklárba egy munkás, ki a vágást és kihordást is vállalja, felvétetik azonnalra. Bercesényi 14. 1448

ALKALMAZÁST nyer nő

Keresztlyén számlázó és pénztárkezelő felvétetik. Auspitz festéküzlet, Csapó 16. 1336

Perfekt gyors és gépirónőt keresünk. Mandelbank, Piac 70. 1344

Fiatall munkásleányok felvétetnek. Széchenyi 42 Gombhüem. 1355

Gép- és gyorsíró nőt előnyös fizetéssel azonnalra keresek. Simon ügyvéd, Piac 81. 679

Tűzőnőt felveszek. Cipőüzem. Árpád tér 9. 1438

Zacsóragasztó leányokat azonnal felvesz Albert, Erzsébet 48. 1434

Tanuló és segédleányokat felvesz Klein szalon, Széchenyi 8. 1422

Munkásnőt mézeskalácsos műhelybe felveszek. Kerékgyártó, Piac 42. 1424

ALKALMAZÁST keres nő

Asszisztensnő klinikai gyakorlattal állást keres. Szent Anna 23. 5. ajtó. 681

Gyermekgondozónő — éves bizonyítványokkal — félnapra állást keres. Szent Anna 23. 5. ajtó. 680

Szoptató dadának elmennek 9 napos kísérlelyommal. Mikespercsi út 7. Tolnai Gáboréknál. 1413

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Perfekt szakácsnőt keresek vidéki tanya hosszú jó bizonyítványtalban. Cím a kiadóhivatásban. 1223 vv.

Mindenes bejárónő — azonnal felvétetik. — Szent Anna 2. falatozóban. 1446

Mindenes vagy bejárónőt felveszek. Fohn Sándor, Széchenyi 61. 1445

Bejárónőt keresek. — Kálvin tér 13. II. kapu I. em. 1439

Mindenes felvétetik id. Harsányi Imrehez, Apafi 8. 1425

AJÁNLAT

Szörmebundákat olesón készit, javit, alakit Kóváry szűcsmester, püspöki palota, Déri felől. 1820 11. 27

Függönyöket, espikeszövetet, köplianyagokat, kőbetegeteket olesón. Rothermere 36. Keresztépalat. 1231 1. 21

Kosztümöket, kabátokat izlésesen készit, fordit, alakit „Margó” Bethlen ucca 29. 1029 12. 17

Kellemes lakás, finom koszt a Hungaria panzióban, szobák napokra és hónapokra. Ferenc József 59. Telefon: 23—39 800 vv.

Bundát készitessen még a tél beállta előtt Katona Vilmos szűcsmesternél, Simonffy 2. 26 12. 18

Sokszorosítás, gépleírás, másolás kifogástalanul, olesón Juhásznál. Lorántffy 30. 1334

Ciánoztasson Csala ciánozó vállalat. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi 9. Telefon 14-27 655 11. 26

Aranyat, ezüstöt fogaranyat legmagasabb áron veszek. Altmann Sándor ékszerész, Hunyadi 23. 1197 11. 21.

Villanykörtésere 30 fillér. Törött gramofonlemezeket becserelejük. Díszlárgyak órák, használati cikkek. — Hunyadi 22. 665 10. 26

Önkéntes urak! Bevonuláskor rendeljék meg ruhájukat Tegdesnél, Kálvin tér 19. Püspöki palota. 539 12. 2

Számös bajára megbózza biztos gyógyulást különleges haskötőim. Kiss Béláné, Kossuth 59. 687 12. 31

Hő- és sarcipök javítását felelősség mellett vállalom. Weisz műszerész, Piac 66. 1420 12. 12

Aranyat, ezüstöt, briliánst magas áron vesz Pollák Endre ékszerész. Hatvan u. 2. 814 12. 6

Legolesóiban fest, tisztít Weisz, Arany János ucca 29 szám. 1940 vv.

Új szűcszalont! Legújabb modellek szerint új bundák, alakítások, javításokat vállalom. — muffok gyermeklábszárak raktáron. Szent Anna 5 I. em. Budainál. 1313 12. 10

ELELMISZER ITA. Keresek napi 40—50 liter tejet. Kocsák Gy. Széchenyi 57. 1440

KERESLET

Ékszer, aranyat, fogaranyat, ezüstöt legmagasabb áron veszek. Fránkl S. Piac 56. 98 11. 30

OKTATÁS

Simai gyors- és gépiróiskolába állandóan beiratkozhat. — Piac 73. Államvizsga. Vidékieknek vasúti kedvezmény 245 11. 10

RÁDIO

Rádiókészülék vásárlásánál, javításnál forduljon bizalommal Szabó Lajos műszerészhez. — Csapó 86. Telefon: 32-54 1987 12. 31

BÚTOR

Új hálók, ebédlők, kombinált szobák, konyhabútorok olesó árban bútorraktáramban, Kossuth 51. 1788 1. 4

Minek a fényes kirakat, amikor olesóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletben. Piac 71. 592 12. 25

Eladó két ágy és egy ruhaszekrény. Mikespercsi út 5. 1420

Használt bútorok eladók, ebédlőszőnyeg, esillár, nagy kredenc, plüss divány, ágyak sodronnyal, előszobafal, régi konyhabútorok, linoleumszőnyeg. Megtekinthető délután 3—5-ig József királyi herceg 38. 1420

Olesón eladó rhaszekrény, konyhaszekrény, ágy, asztal, székek, üzleti steelzsi, stb. bútorok, löszerszámok, nyereg, maglári mérleg. József kir. herceg 38. délután 3—5-ig. 1421

TUZELŐ ANYAGOK Ömlesztett, csomagolt retorfa faszén és kiváló minőségű kőszén kapható Kovácsnál, Szent Anna 36. Telefon 19-21. 1430

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR Strapabíró 750 köbcentis motorkerékpár, 70—80 százalékos gumikkal, prima Bosch világítással elcserelelnék 200—250 köbcentis, 70—80 százalékos gumikfelszerelt motorkerékpárral. Cím a kiadóban. 538 vv.

Eladó SHB segédmotor, jókarban levő Karsainál, Károly Ferenc József út 1. 1322

Egy újonnan generálozott kettőtönnás „Prága” gyártmányú teherautó, ikerkerékekkel, 8 drb gumival eladó. — Hajdúbozsórmény, — Bethlen Gábor u. 26. Megtekinthető Debrecen, Alföldi közraktár udvaron. 1449

ATADÓ ÜZLET VENDEGLŐ Jömeneteli kocsmajogfolytonossággal — azonnal átadó. Cím a kiadóban. 1428

Eladó egy jömeneteli kocsmaházzal együtt, jogfolytonossággal. Cím a kiadóban. 1415

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Két szoba, konyha, kamara, pince, esetleg istálló a belvárosban kiadó. Cím a kiadóban. 1347

Kiadó két szoba, konyha lakásnak alkalmas három nagy, száraz, világos hejység különbejáratú albérletként a központban, közös fürdőszoba és mellékhelyiséghasználattal. — Ertekezhetni kizárólag délután 2—4 óra között Ferenc József út 58. szám I. lépcső II. emelet 27. szám. 1450

Kiadó kettő szoba, konyha, spájz, üveges veranda. Diószegi út 14. 1426

LAKÁST KERES Lakást, lehetőleg főbérletit, keresek közelben. Király.Royal épület. Telefon 20-66 1330

Háromszobás komfortos lakást, esetleg villában bérletre keresek. Közvetítőt díjazok. Cím a kiadóban. 1878 vv.

Tiszteletes nyugdíjas pár kvártélyt keres. — Andrassy út 91. 1409

BÚTOROZOTT SZOBA Különbejárattal uccai bútorozott szoba kiadó. Gólya u. 8. 898

Bútorozott szoba kiadó. Dr Verő László, Ferenc József út 58. II. 29. 1432

VEGYES Az Eötvös u. és Rákóczi u. sarkán a Potor fűszerüzlet elől tegnap este 7 órakor elloptak egy Wandler gyártmányú (3585. sz.) kerékpárt. Ismertető jele: kovacsolt csomagtartó és „Torpedó” lakat. — Nyomravezető jutalomban részesül. Potor. Eötvös 11. 682

ELVESZETT Kérném az illetőt, ki tegnap a városi adóhivatalt 18. sz. szobájában felejtett bőrkefét, oda sziveskedjen visszavinni. 1423

Zemlye tarka tehenem elveszett, ha valaki tud róla, jutalomban részesül. Fischer Jenő, Bőszőrményi út 37. 1453

Szerdán este kapum elől sárga lovam hámmal együtt elvesztett vagy elment. Nyomravezető jutalomban részesül. Fischer Gyula, Apafi 2. 1452

Találtatott egy veres tarka hasas tehén. Igazolj tulajdonosa átvételét Beliezelő 136. 1437

Özv. Wesselényi István né hadiözegegy elvesztette a rábizott 140 pengőt, kéri a becsületes megtalálót, jutalom ellenében átadni. Kertész 6. 1411

HASZNÁLT RUHA — CIPO Egy tiszta új szmokingöltöny alkalmi áron eladó. Cím: Somogyi és Gaál szabóság, József kir. herceg u. 1. Bika-bérház. 199 v. v.

Barna női bunda eladó. Kandia 7. 1. ajtó. 1277 vv.

Fiú átmeneti kabát, fiúöltönyök, szőrmés muff eladó. Simonffy 38. 1436

INGÓSÁG VÉTEL

Legmagasabb áron veszünk ezüst és alpaccacvőkészleteket, régi ékszereket, mindennemű szőnyegeket, régi órákat, díszlárgyakat, festményeket, bútorokat stb. Ingóságkövetítő, püspöki palota. Telefon 37—99 1131 vv.

Veszek ócska szék, divány, autó, kocsiuülés stb. bórhuzaot. Simonffy 19. III. ajtó. 1442

Veszek jó állapotban levő, lehetőleg két méter hosszú, 1 méter széles poleos vagy fiókos zárt asztalt. Cím a kiadóban. 1414

INGÓSÁG ELADÁS

Téllkabát 10 éves fiúra, 36-as nő csizma és kályhacsövek eladók Kút ucca 68 sz. 1234

Damasztabrósz 9 szalvétával, gázkályha eladó. Battyány 5. Uccai lakás. 1378

Eladó magastámlájú fölőj, szőnyeg, magánhajto betegkocsi, Szőlősi tőzsde, Püspöki palota. 1444

Valódi keleti perzsa-szőnyeg. Panderman, eladó. Csapó uccai zálogház. 1412

G. D. TERMÉNYEK Rozs- vagy búzaszalmát keres megvételre 49. hov. kiegészítő kirendeltég gazdasági hivatala, Debrecen, Piac u. 81. vv.

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE Kisebb komfortos házat vennék jó helyen 12.000-ert. „Közvetítőt nem díjazok” jellegére a kiadóba. 1441

ELADÓ HÁZ Külsővásártér 15. sz. 826.60 négyszögöl, telek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban 6+

Andrassy úton villa eladó. Halász ügyvéd, Ferenc József 41. délután 4—6 között. 1447

ELADÓ HÁZILY Széchenyi ucca 85. sz. nagyobb telek egytagban eladó. Cím megtalálható a kiadóhivatásban 4+

ELADÓ FOLD Eladó 1440 kvadrát gyümölcsösökkel, Boldog kert, Csóka 14. Erdek-lődni: Katz-telep, Kender 13. 1433

ELADÓ ÁLLAT. Szimentáli hat éves bontejű tehén eladó Honvédtető u. 6. 1211 vv.

Beosztottak felvételére **KALFI JÓZSEF** Kiadónál felvételére **NY. SZIGETHY GYULA** igazgató

Kiadja az nyomó **BISZTALTI KÖNYV- és LAPNYADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG** felvételre nyomatószerző **SZIGETHY KÁROLY**